

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu Ọ kẹkẹ

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akekẹ shi eke abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni ọ khi Omi Aburaamu o li zẹ.

² Aburaamu ọ bia Aziki,
Aziki ọ bia iGiekọpu,
iGiekọpu ọ bia iJuda
ali inyoghuo ọli nya.

³ iJuda ọ bia iPerẹzi
ali iZera, ọkpotoso ni ọ bia wẹ,
a lu iTama.

iPerẹzi ọ bia Ezirọni.
Ezirọni ọ bia iRamu.

⁴ iRamu ọ bia Aminadabu.
Aminadabu ọ bia iNashọni,
iNashọni ọ bia iSalimọni.

⁵ iSalimọni ọ bia iBoazi,
ọkpotoso ni ọ bia iBoazi,
a lu iRe-abu.

iBoazi ọ bia Obẹdi
ni a lu inyọli iRutu.
Obẹdi ọ bia iJese.

⁶ iJese ọ bia iDefidi
ni ọ khi oghie.

iDefidi ọ bia iSolomoni
ni inyọli ọ kpẹ khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni ọ bia iReobuamu.

IREobuamu o bia Abija.

Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati.

IJeoshafati o bia iJeoramumu,

iJeoramumu o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu.

IJotamu o bia Aazi.

Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManase,

iManase o bia Amoni.

Amoni o bia iJosaya.

¹¹ IJosaya o bia iJekonaya

ali inyoghuo oli nya

egheghe ni a ro muno

egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele,

iJekonaya o bia iShalitiēni.

IShalitiēni o bia IZerubabeli.

¹³ IZerubabeli o bia Abiudu.

Abiudu o bia Eliakimu.

Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadoki.

IZadoki o bia Akimu.

Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza.

Eliaza o bia iMataani.

IMataani o bia iGiekopu.

¹⁶ IGiekopu o bia iJosefu,

ni o rue iMeli inyi iJesu shi

ni a lu iKirisiti.

* **1:11** Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; ijere 27.20

17 Rote eḡheḡhe Aburaamu bhale eḡheḡhe iDefidi, e khi agbhotu igbene. Ke rote eḡheḡhe iDefidi bhale eḡheḡhe ni a rọ muno eḡbọ iZireni ighumha je iBabilọ, e khi agbhotu igbene. Ke rote eḡheḡhe iBabilọ bhale eḡheḡhe ni a rọ bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbene gho.

*Abi a li bia iJesu iKirisiti
(iLuk 2.1-7)*

18 Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyọli ọ ngeli na iJosefu ni ọọ gue ọli. A bhale ya e khi iMeli ọọ me ọmọ ni ọ rote obọ oyi Ayemhe-no-pfuase bhale.†

19 Itobọ khi iJosefu ughuọli, ọ khi ọgbọ ni ọ gue angeli, ọọ sali shi udu khi lọli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini lọli khi yeghe ọlia ukpelo e agbọ.

20 Abi ọ lii sa ona shi udu, aḡeni ọ bhale deba li alo elena, ọọ li, “IJosefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu e abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi ọmọ ni ọọ me, obọ oyi Ayemhe-no-pfuase ọ te bhale.

21 Ọ ya bia ọmọ ọmose, eva ni u ya lu ọni ọmọ khi iJesu, irari khi ọ ya mie eḡbọ eyọli olamhe pfuese.”‡

22 Eri a me enana ni a rọ bhe ya e khi ingmemhi ni Eshinegba ọ rote unu oyi ọmekeḡuele ngme, ni e bhale ya tse. Ni ọọ,

23 “Ghe khe! Ọmueshi ni ọa le deba ọmose ghue ọ ya ke me ọmọ, ọ bia ọmọ ọmose, eva oyọli a ya ke lu iManueni.”§ Abi ona o ngme khi, “Eshinegba ọ nu awa la.”

† 1:18 Li ze iLuk 1.27 ‡ 1:21 Li ze iLuk 1.31 § 1:23 Li ze Aza 7.14; 8.8,10

24 Abi iJosefu o ro guale, o rięle emini Onomhue o mhese na li o rięle, o rue iMeli ughue abi Eshinegba o gueye oli.

25 Eri-tse khi iJosefu o a tigbe le deba iMeli, ramhi ni o ro bia oni omọ omose. IJosefu o lu eva oyi oni omọ, iJesu.*

2

Epfe se ni e rote obini ovọ o te e ngale bhale

1 Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, eghęghę ni oghie ni a lu Erodu o ro khi oghie. Emose elesingme eghuo e rote obini ovọ o te e ngale bhale eke iJerusalemu.

2 Ee mhila, ee lie, “Obo a bia oni omọ ni o ya khi oghie oyi egbo iJu shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovọ o te e ngale, loli o ze khi anye bhale ni anye ya ga li.”

3 Abi oni oghie Erodu o ro suo ona, egbe ea ke sheshe loli ali egbo kpa ni e la iJerusalemu.

4 O luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila we, oo we, “Obo e khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?”

5 E gueye oli, “Eoli iBetilemu na eke iJudia lo.” “Irari khi igho emekeguele e keke shi eke khi:

6 “ iBetilemu na eke iJudia,
ye ye u ga khi oni o mu eloe ne nya
elemhi eoli eniemhi
ni e la eke iJudia.
Aye oghie o te ya lasele,
ni o ya ri egbo iZireni
khasę ode.’ ”*

* 1:25 Li ze iLuk 2.21 * 2:6 Li ze iMika 5.2

⁷ Igho oghie Eroḍu o lu eni emose egho ochi, o mhila we, “Egheghe onoghuo a ro me oni ukpetata?”

⁸ Igho o ghie we je iBetileemu, oo we, “A ke le, a kuegbe-a ya nono oli. A kha da me oli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li.”

⁹ Abi e ro suo abi Eroḍu o ngme se, e te agho fie lasese. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khaso ode ya ramhi ni o ro migha ukhomhi oni owa ni oni omoo la.

¹⁰ Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata.

¹¹ Igho e lo elemhi oni owa. Abi e ro me oni omoo ali inyoli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ekuo ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni ee pfi ni e ghale somhi oli opfa.

¹² Igho Eshinegba o tse agua ye we alo elena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba oni oghie. Itobo igho e rote ode olese ya je apfe.

A rue iJesu na je eke ijipiti

¹³ Abi eni emose e ro je se, ageni oyi Onomhue o gueye iJosefu alo elena, oo li, “Eroḍu oo nono oni omoo ona ni lue gbe oli-a. Rue oli ali inyoli na je eke ijipiti. La agho ramhi egheghe ni mhi ro ya gueye u rote agho vu.”

¹⁴ Obili o bi, iJosefu o rue oni omoo ali inyoli na je eke ijipiti.

¹⁵ Oobo o la ramhi ni oghie Eroḍu o ro ghu-a. Eri Eshinegba o rieḗ ona ni a ro bhale ya e khi emini omekeguele o ngme khi o bhale ya tse. Ni oo, “Eke ijipiti mhi te lu omi mhe.”†

Eroḍu o shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

† 2:15 Li ze Osia 11.1

16 Abi Eroḍu ọ rọ mẹ khi eni emọse ni e rọte obini ovọ o te ẹ ngale bhale eghọ khi e di luẹ, Elemhi ee bi ọ egbegbo. Ọ shi ushi a gbolo eniyẹ emọse enikeke ni e la ẹoli iBẹtilẹmu ali ẹoli ni e la gasẹ ọli-anya. Eniyẹ rọte ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye ọni oghie eghẹghẹ ni e rọ mẹ oni ukpẹtata.

17 Abi a li mẹ ọli ena, o ri ungmemhi ni ọmekeguele iJeremaya ọ ngme bhale ya tse.

18 “A suọ okokokhue

eke iRama,‡
ni o khi oyi eviẹ,
ali eviẹ oya.

IReche ọọ viẹ imi ọli,
Áá yese ọli,
ọa ze yese, irari
khi imi ọli e ghulo-a.”

IJosefu ali apfọli e rọte eke ijipiti jele apfe

19 Eroḍu ọ ghua se, aḡeni oyi Eshinegba ọ bhale deba iJosefu alo ẹlena obini eke ijipiti.

20 Ọọ, “IJosefu, vule, rue omiẹ ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni ẹẹ nono ni wewe e gbe ọni ọmọ-a, e she ghuloa.”

21 Ighọ iJosefu ọ vule, ọ rue ọni ọmọ ali inyọli, ọ nyenẹ egebe je eke iZireni.

22 Eri-tse khi abi iJosefu ọ rọ suọ khi Achelusi ọ ke shito ukpẹkhomhi oyi itali shi eke iJudia, ulishi o mu ọli ọa gbudu je oobọ, ọ ri ochoghọ ya je obini eke iGalili abi aḡeni ọ she kpẹ tse agua ye ọli.

‡ 2:18 Li ze ijere 31.15

²³ O ri iNazarėti mele apfẹ oyọli-a. Irarigho, ungmemhi ni emekeguele e ngme, o bhale ya tse. Ni oọ. “A ya ke lu ọli ọngi iNazarėti.”§

3

*Ijoni Oni oọ batazi egbọ oọ tse abọ
(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; ijon 1.19-28)*

¹ Ikpe ni e bu e dọse, ijoni Oni oọ batazi egbọ o lasele shi elemhi o dagbe ifufu na eke ijudia, oọ tse abọ.

² Oọ lie, “A rọte olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshinęba o she ti bhale.”*

³ Ingme oyi ijoni ọna, Azaya omekeguele oọ ngme abi o rọ lie,

“Ogbọ oghuo o la elemhi
o dagbe ifufu e tsese, oọ lie,
‘Be ode-a na Onomhue rọte,
be ọli sheshe.’ ”†

⁴ Itsua ni ijoni o rọ so, iriria akphere a rọ do we. O ri ogbene eku e lamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyọli.‡

⁵ IJerusalemu ali eke ijudia ali edeli ni e mama okẹ ijodani nya egbọ e rọte e bhale ni e suo ungmemhi oyọli.

⁶ O la elemhi okẹ ijodani batazi egbọ, ee zono olamhe eyewe lasele.

⁷ Abi ijoni o rọ me khi egbọ otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li o batazi wewe, oọ we, “Ee

§ 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; ijon 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8

enye ali imi enye! Oghuo o tse agua ye e, a na, khi anasemhe oo bhale ni Eshinegba o ya ghie ghi e?§

⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhase khi a she mu pfi.

⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da lie, ‘Aburaamu o khi itita anye.’ Itobo khi Eshinegba o dobe ya rote eche ena woloo eniye lasele na Aburaamu.*

¹⁰ A she to uze so udi oara. Oara ni oa da mo umomhi onete ne, a ya khi oli pfilo erali.†

¹¹ “Ame mhi ro o batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Ogoese ni oo bhale ikpukhokho oyemhe, o fu dose mhe. Mhi a fe fute oni o tsua ekuo oyoli eke. Loli o ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e.

¹² O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia so mhue oboo oyoli, ni o ro ya ke ghiaghie we, o pfi e fue ado-a, ashini a la kpishi we. Oo ti we gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue we egho, o ya ri erali ni ea ya pfua ghue tose we-a.”

Abi iJesu o li batazi

(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ IJesu o ya rote eke iGalili bhale oke iJodani ni iJoni o batazi lue.

¹⁴ IJoni, oo nono ni loli khu iJesu oni ibatizi, oo iJesu, “Ye ye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi e?”

¹⁵ IJesu o soli o, oo li, “Iiye. Kie ze ni awa lina ri ele oli eghenge ona, ni awa me asha ri oghuemhe

§ 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iJon 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19

oyi Ẹshinẹgba gbe akanya pfo.” Ijoni o lama shi oḷi o.

¹⁶ A batazi iJesu se, khi o leṣe na roṭe elemhi oke ngale esọ egele, o me khi idane o khueghie a. Igho o me khi Ayemhe oyi Ẹshinẹgba o li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe.

¹⁷ A suọ khi uruli o roṭe idane ngme, oḷo li, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe.”‡

4

Imufe oyi iJesu

(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)

¹ Ayemhe o rue iJesu je odagbe ifufu ni Okphaghiẹ o me asha mu oḷi fe.*

² Abi iJesu o ro pfi azumhi ogbele egbhueva se, okiamhi oo gbe oḷi.

³ Igho Okphaghiẹ o bhale deba li, oḷo li, “Ini o khia khi Omi Ẹshinẹgba u khi, nu eni echẹ ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le.”

⁴ IJesu oḷo li, “Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi:

“Oa khi eminale tse,

o ri agbo a na ogbo,

ama ungmehi ni

o roṭe Ẹshinẹgba unu lasele kpa.’”†

⁵ Igho Okphaghiẹ o rue iJesu je iJerusalemu, eoli no pfuase. O rue oḷi ya nga apfiẹpfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Ẹshinẹgba ya migha.

‡ **3:17** Li ze *Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35* * **4:1** Li ze *Iburu 2.18; 4.15* † **4:4** Li ze *iDeut 8.3*

6 Oṣo iJesu, “Ini o khi Omi Eshinẹgba u khi, rṣṣe ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekekhe.” Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ṣli khi:

“Eshinẹgba ṣ ya
ri unu na igeni eyṣli
e ri ṣloe shi ṣ egbe
e kpe abṣ muṣ,

Ini u khi khi owe
shi ṣche.‡”

7 IJesu ṣṣo li, “A gbo li kekṣe ṣ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi mu Eshinẹgba Onṣmhuṣ ṣye fe bino.’ ”§

8 Ighṣ Oṣphaghiṣ ṣ rue iJesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ṣ ga ri eghiele ni e la agbṣ ona nya ali isomhotse ṣyewe khasṣ ṣli.

9 Oṣo li, “Ena nya mhi ya rṣ ne ini u lesṣ nyṣṣe ukhomhi ga mhe.”

10 IJesu ṣṣo li, “Vu mhe alo-a, Oṣphaghiṣ! Ebe-no-pfuase ṣṣo liṣ,

“Nyṣṣe ukhomhi na
Eshinẹgba Onṣmhuṣ ṣye,
lṣlighuo kpe wa ke ga.’ ”*

11 Ighṣ Oṣphaghiṣ ṣ zṣ iJesu obṣ, igeni e bhale ya kpaghiṣ ṣli obṣ.

IJesu ṣ rṣṣe iGalili gba ikanya eyṣli ekeṣe
(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)

12 Abi iJesu ṣ rṣ suṣ khi a mu iṣṣni shi owa ighumha, ṣ nyeneṣ egbe je ṣṣeli iGalili.†

‡ 4:6 Li zṣ Iwolo 91.11,12 § 4:7 Li zṣ iDeut 6.16 * 4:10 Li zṣ iDeut 6.13 † 4:12 Li zṣ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20

13 Oa migha iNazareti, o je iKapanomu, edeli ni o la ukiękię okę iGalili ni o la eke iZebulo ali iNafutali.‡

14 Eri a me ena ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme, o bhale ya tse, ni o la lie,

15 “Ee eke iZebulo
ali eke iNafutali,
ni a la ini a da okę iJodani lase,
iGalili, ni egbo

iJeta§ e ngeli, ni o la ode ni o je okę onięmhi.

16 Egbo ni e la alo ebili
e ya me akpa onięmhi.

Oni akpa o o ngale na
egbo ni o li abine khi
eghuli o ti mama we.”*

17 Rote agho vu iJesu o rote tse abo kia guele,
“Ogbo o mu pfi, irari khi Eghiele oyi Eshinegba
o she ramhi.”†

IJesu o lu egbifele aane e deba lu
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

18 Abi iJesu o li kia epfefę okę onięmhi iGalili,
igho o me iPita ali Aduru, ogbo ali inyoghwo ni e khi
egbifele khi e ri aga a gbe ifele oni okę-no-khishi.

19 IJesu o o we, “A bhale deba mhe khi mhi ya
sesę e abi a ke lie ke lu egbo bhale, ocho ni a ro o
gbe ifele.”

20 Aghoagho e ze aga eyewe obo, e deba li.

21 O ke le, o me ogbo ali inyoghwo, iJemhisi ali
iJonimi iZebedi khi e nu itawe la elemhi oko okę

‡ 4:13 Li ze iJon 2.12 § 4:15 Egbo iJeta khi egbo ni e la eke agbo
ona nya ni ea khi egbo iZireni. * 4:16 Li ze Aza 9.1-2 † 4:17 Li
ze iMat 3.2

ni e lo, e rięę aga oyęwę ę rięę. Ijesu ọ lu wę e bhale.

²² Aghoagho e lase oko-oke le, e pfi itawę shi agho, e deba li vu.

Ijesu ọ ri eni ęę ghua ze

(iLuk 6.17-19)

²³ Ijesu ọ kia asha kpa eke iGalili ọ la owa ugamhi eyewę sesę wę usomhi onete oyi iloghie, ali ọ ri egbọ ni e mhuę ighuamhi ododa ze.

²⁴ Igho a li suo eko ọli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbọ e tsua eni mhuę ighuamhi ali anasemhe ododa, ghe eni e mhuę ayemhe okphaghie ali ughuamhi ni ọọ mu ogbọ pfi gbe ali eni e guoghọ-a bhale deba ijesu. Ọ ga rewe ze nya.

²⁵ Igho ebubu egbọ e rote iGalili ali ęoli iDikapolisi ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbọ ni e la ukiekie obinokpole oyi oke ijodani, e deba li.

5

Osese ni ijesu ọ la esọ ute sesę

¹ Abi ijesu ọ ro me oni olele egbọ, ọ ti nga esọ ute denę, ọ shito. Eniye odukhokho eyoli e bhale ya shito gasę ọli. ² Ọọ sesę wę, ọọ lie,

³ “Ikhivose o khi oyi egbọ ni e lese khi
Eshinegba ọ mhuę emhikpa,
wewę e mholi obo shi
Eghiele oyi Eshinegba.

⁴ Ikhivose o khi na egbọ ni ęę vie,*
Eshinegba ọ ya yese wę.

* 5:4 Li ze Aza 61.2

5 Ikhivose o khi oyi egbo ni
e ti egbewe tiemhile,†
Eshinegba o ya ri
agbo ona nya na we.

6 Ikhivose o khi oyi egbo ni
okiamhi ali okiame
igwe-ngeli o o gbe,‡
Eshinegba o ya ri
emini e nono na we.

7 Ikhivose o khi oyi egbo
ni e mholi ilelemhi na egboese,
Eshinegba o ya
mholi ilelemhi na we.

8 Ikhivose o khi oyi egbo
ni e mholi udu no pfuase,§
e ya me Eshinegba.

9 Ikhivose o khi oyi egbo
ni ee dua ini opfomhe o la o,
Eshinegba o ya lu we imioli.

10 Ikhivose o khi oyi egbo
ni a mu okholi vule shi o
irari khi e da riele
emini Eshinegba o nono,*
we we e mholi oboshi
eghiele oyi Eshinegba.

11 “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okholi vule
shi e o, ee kie iwali egbholi ododa me irari khi u mie
mhe suo.†

† 5:5 Li ze *Iwolo* 37.11 ‡ 5:6 Li ze *Aza* 55.1-2 § 5:8 Li ze *Iwolo*
24.3-4 * 5:10 Li ze 1 *iPit* 3.14 † 5:11 Li ze 1 *iPit* 4.14

12 Zẹ ni u ke ghele, egbe ẹẹ mue, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbẹdi gba. Ina e li mu okhọli vule shi emekeguele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali ákpá oyi agbọ a khi
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

13 “Eri a li abi ugbheli shi agbọ o. Ini ugbheli o wasẹ oviọlo oyọli-a, aa ke tigbe mhọli abi a li ya rọli gbo mele ugbheli-a. Aa ke rọli ya li emhikhoghwo dọse a ku ọli kua ni a ri awẹ lighi ọli eke.

14 “Eri a li abi ákpá shi agbọ o. Owa ni a tọ shi ukhomhi ute ọa ya sheli.§

15 Aa mẹ ogbọ ni o ya ri ákpá ru se, o khukhu ọli shi atalabi. Eri o ya ri ochoghọ rue ọli nga asha na keghe, ni o ke mẹ eke ni ẹgbọ ni e la oni owa e ke mẹ eke.*

16 Lighọ zẹ ni ákpá oye o ke gẹ khase ẹgbọ, ni e rọ mẹ ikanya enete eye ni e mẹ asha kuẹghie Eshinegba ni o la iloghie.†

Oseş abi ishi eyi iMosisi o ngme

17 “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeguele e seşe-a. Iiye! Eri mhi bhale ya re we tse.

18 Zẹ mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghwo ọa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke we shi eke shi nya ẹa li bhale ya tse.‡

19 Itobọ igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo ẹ seşe ẹgbọ e li ligho ne, loji o ga

‡ 5:12 Li zẹ 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li zẹ iJon 8.12; 9.5

* 5:15 Li zẹ iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li zẹ 1 iPit 2.12

‡ 5:18 Li zẹ iLuk 16.17

ya she ne nya Eghiele oyi Eshinegba, onini o da rięle we ni o gbolo e seşe egbọ eni ishi eyi Eshinegba ne, o ya khi onofunę Eghiele oyi Eshinegba.

²⁰ Mhi gueye e khi ini igue-ngeli oyeę o da doşe igue-ngeli oyi esese Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.

Osese oyi ingme elemhi ibibi

(iLuk 12.57-59)

²¹ “A suo khi eghęghę ni o doşe khi a gueye eni egbhali, eę, ‘Khi gbe ugbeli, onini o da ligho ne, a ya ri ọli gue ezo.’[§]

²² Ama memena mhi gueye e khi oni o da mhue ofu deba inyoghuo ọli ne, a ya roli gue ezo. Oni o da lie inyoghuo ọli, ‘Yeye ogbọ afue ọna!’ A ya rue ọli bhale deba enighie. Oni o da lu inyoghuo ọli, ‘Yeye oyeghe ọna!’ O ya la okhena erali na ilimhi irierie.

²³ “Ini u mhue isomhopfa ni u wa nono ni u ro ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u ro da sato khi inyoghuo e o mhue ofu ne shi emini u rięle ọli ne,

²⁴ ze oni isomhopfa ogho obo shi odalo atete, u je apfe ni yeye ali oni inyoghuo e ni a ro rięle, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

²⁵ “Ini obe e o rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le egho neni a ramhi agho. Ini o a khi igho, o ya rue e na oso-ezo, oni oso-ezo o rue e na ogbanelemhi, o rue e ya khukhu shi owa ighumha.

²⁶ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, waa ya rote agho lasele ini u waa li ze oko na fię pfo nya.

Osese ingme okia

§ 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeut 5.17

27 “A suọ ẹghẹghẹ ni o dọsẹ khi a liẹ, ‘Khi kia okia.’* ”

28 Ama memena mhi gueye ẹ khi ọnini ọ da ri ọghuẹmhe itsebo bino ọkpotoso ne, ọ she kia okia deba ọni ọkpotoso elemhi usamhi udu oyọli.

29 Irarigho, ini o khia khi eloe na obita oye o ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfia, irari khi o ti ne ini egbe ẹa gba ne ya lo iloghie, dọsẹ khi yeye nya u lo ilimhi iriere.†

30 Ini o khia khi obita oye o ya ze ni u pfido ya lo owa ere, khi ọli pfia. O tine ni u ze obo oghuo ya lo iloghie dọsẹ khi yeye nya u lo ilimhi iriere.‡

Oseṣe ipfa ughue-a

(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

31 “A li ngme ọli shi Ishi eyi iMosisi khi, ‘Omose o kha khu ughue ọli, ọ nya ebe ipfa ughue-a na li.’§

32 Ama memena mhi gue ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da khu ughue ọli ni o khia khi ọa khi eri ọ kia okia ne, ọ she yese ọni ọkpotoso mele ọkiokia-a. Omose ni ọ rue ọni ọkpotoso ogho, eri ọ li kia okia.* ”

Oseṣe ironga

33 “A gbo li suọ khi a gueye ẹgbọ ena elele, ‘A khi da ironga ni a ro nga, ama emini u romhi Onomhue ro nga, khi da o, ligho roli tse.’†

* 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21

34 Emini mhi ke gue ẹ ye ẹ mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobo ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.‡

35 Khi gbo li romhi ekekhe, irari khi loli khi akphawe-nga oyi Eshinegba. Wexhi iJerusalemu, irari khi loli o khi ẹoli oyi Oghie no fune.§

36 Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri etsui oghuo kpe bishi a we khi eri u dobe roli ya pfuase-a.

37 Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iiye, emini o da dose igho ne, obo oyi Okphaghie o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe

(iLuk 6.29-30)

38 “A suo khi a kpe ngme oli, khi, ‘A ri ukpeloe fata ukpeloe, ali ekoli o fata ekoli.’*

39 Ama mena, mhi gueye ẹ, a khi ri ele ogbo to o ini o ri ele ẹ onobe. Ini ogbo, o lase ẹ esọ obita nyene ona ogobo na li gbo lase.

40 Ini ogbo oo nono ni loli lue ezọ, ni loli ro mie ẹ awulu oye, bie gbo gueghie oni u so kpoke ma o nali.

41 Ini ogbo o ri itoto lie u tsua itsua na lue imali oghuo, tsua we imali eva.

42 Ini ogbo o mhila ẹ emhi, rona li. Ngmomhi na oni o ye ongmomhi deba ẹ.

Mholi inono na ebe ẹ

(iLuk 6.27-28,32-36)

‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; Iwolo 48.2 * 5:38 Li ze Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21

43 “A she suọ khi a liẹ, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava oye, u ke biselemhi ọbe ẹ.’†

44 Ama mhi gueye ẹ. Nono ingme oyi ọbe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ.

45 U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi lọli ọ ri ovọ oyọli ẹ to na ẹgbọ ọkhọlọ ali ẹgbọ enete. Ighọ ọ gbo liẹ ruẹsẹ amẹ na ẹgbọ ọkhọlọ abi ọ liẹ ruẹsẹ ọli na ẹgbọ enete.

46 Sẹ u ke li ya mẹ asha mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba ini u lẹsẹ nono ẹgbọ ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili ẹ lighọ.

47 Ini o khia khi inyoghuo ẹ tse u lẹsẹ ẹ tse, ighe ikhiọda ni o la ye ye ali eni ẹa miesuọ ọ? Eni ẹa miesuọ e lili ẹ lighọ.

48 Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”‡

6

Osẹsẹ isomhopfa

1 “Gue kia ini u khi riẹlẹ igue-ngeli abamemhẹ ukpẹloẹ ẹgbọ. Ini u wa a lighọ, wa a ya mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba Ita ni ọ la iloghie.*

2 “Ini u ri isomhopfa na ẹgbọ ni ẹa mhue, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfẹ. Eri ẹ lighọ ni ẹgbọ e ba kuẹghie wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, khi, e she mie eleli eyẹwẹ se.

3 Ama rọna ọni ọ la ọmunu, khi zẹ ni ọgboẹse ọ lẹsẹ.

† 5:43 Li zẹ iLẹv 19.18 ‡ 5:48 Li zẹ iLẹv 19.2; iDẹut 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5

⁴ Eghẹghẹ agho o khi emhi osheli, ni Itẹ ni o la iloghie ni oọ me emini u riẹle elemhi osheli, o ri eleli ne.

Oseşẹ abi a liẹ sọ iromhi
(iLuk 11.2-4)

⁵ “Yeye o ye ini u ya sọ iromhi khi ya riẹle oli abi eri ugamhi ku alo ni eẹ migha epfe ode ali elemhi owa ugamhi ini egbọ e ba ke me we. Abi o li mhi liẹ gue oli e ye e khi e she mhue eleli oyewe gba se.†

⁶ Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u sọ iromhi ghi Ita e ni o la osheli, Itẹ ni o la osheli ni oọ me emini a li osheli, o ya ri eleli gba ne.

⁷ Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹle ungmehi oghuo ngme itingmingme, abi eni ẹa miesuo eẹ li. Eri eẹ dabi khi ingmemhi ni e bu dose Eshinegba oyewe o ro suo we.

⁸ Khi li abi wewe. Itobo khi Itẹ o she kpe lese emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke liẹ:
“Ita anye ni o la iloghie,
anye ri ufumhi na

eva oye no pfuase,
¹⁰ ze ni Omhesẹ oye o bhale.
Ze ni a riẹle oghuemhe oye
eke agbo abi a liẹ riẹle oli
obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona
ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhe kua na anye,
abi anye liẹ gbe kua
na egbọ ni e lamhe shi anye o.

† 6:5 Li ze iLuk 18.10-14

13 ‘Khi zẹ ni anye
de pfilo imufe,
mie anye pfulese obo oyi okphaghie.’

14 U kha gbekua na eni e lamhe shi e o, Ite na iloghie o ya li gbekua ne.

15 Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhe shi e o, Ite na iloghie o ya li gbekua ne.‡

Abi a lie pfi azumhi

16 “U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni e a miesuo ee li. Eri ee nyene alo ze shi ukhomhi ini e gbo e ba lese khi ee pfi azumhi. Abi o li mhi li gue e ye e, e she mhue eleli oyewe se.

17 Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi ro dala egbe-a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi,

18 ini e gbo e khi lese khi azumhi wa pfi. Ama oni Ite ni oo me osheli nya o ya ri eleli ne gbodojo.

Epfue ena obini iloghie

(iLuk 12.33-34)

19 “Khi ti epfue ma leghe na egbe e shi elemhi agbo ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu oghuooghua, ali ni ighiato e la dobe e do. §

20 Ochoghio ti epfue ma iloghie ni ifu e dobe la le emhi, ali ni emhi e la mu oghuooghua a wekhi ighiato e dobe la do.

21 Irari khi asha ni epfue oye o la agho udu oye oo la.

Akpá oyi idiegbe

(iLuk 11.34-36)

22 “Ikpamhi alo e khi akpa ni idiegbe o mhue. Ini ukpeloe oye o dala, egbe eye nya o khi akpa.

‡ 6:15 Li ze iMak 11.25-26 § 6:19 Li ze iJem 5.2-3

23 Ama ini alo eye ẹa ti, idiegbe eye nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya ẹ khi ákpá ni o la idiegbe oye o khi obili, se oni obili o ke beşi liẹ gba ramhi shi idiegbe oye!

Eshinẹgba ali ẹpfue
(iLuk 16.13; 12.22-31)

24 “Ogbokhoghuo ọa dobe ya ga ega ava. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, elemhi onokpọle ẹẹ bi ọli. O ya ke suọ esọ na oghuo, o ri ukpọloẹ gbe onokpọle. Ogbọ ọa ya dobe ga Eshinẹgba ali ukpaghọlo utoghuo.

25 “Onana o ze ni mhi ro gueye u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wekhi usamhi egbe ẹ emini u ya so. Agbọ oye ọa fu dose eminale? Abi khi eri idiegbe oye ọa fu dose ode?

26 A bino ipfeli ni e la idane, ẹa ro ko wekhi eri ẹẹ khiẹse tima shi aka. Ama eri Itẹ na iloghie o kie ri ẹloẹ ẹ khu we. Aa mu ẹloẹ dose we?

27 Ongeẹ onoghuo o dobe ya ri isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma agbọ oyọli?

28 “Elo o ze ni a ro o sa usamhi ode ni a ro o ku egbe? A bino idodo ni e la ifui ebuli, khi ẹa ya gbe akanya wekhi eri ẹ fia ide zu egbewe.

29 Ama mhi gueye ẹ khi ashini Oghie iSolomoni o mhue ufumhi ramhi, ọa khue akhue ramhi udodo okhoghuo ena.*

30 Ini Eshinẹgba o lina ri ide ku ebuli tse, ni o kha la o amo, ako o to-a, se ọa ke liẹ li ri ode ku ẹ? Eẹ ẹgbọ ni irudunga oyeẹ o she.

* 6:29 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6

31 Itobọ ighọ khi ke yele obini u ya mẹ eminale le ali obini u te ya mẹ da, ali obini u te ya mẹ ide ku egbe.

32 Emhi enana eni ẹa miesuọ e na khu, ama Itẹ na iloghie ọ lẹsẹ khi a kha mhọli emhi eghoghọ kpa.

33 Ochoghọ kpe zẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhẹsẹ shi agbọ oyẹ ne, ni u ri eni omhẹsẹ gbe akanya, khi ọ ya ri emhi enekpọle nya ma ọ nẹ.

34 Irarighọ, khi ke zẹ ni ayele akọ o nase udu amo, akọ o ya sa usamhi egbọli. Ogbẹlẹ ogbogbọ o mhue anasemhẹ oyọli.”

7

Igue egbo ẹzọ (iLuk 6.37-38,41-42)

1 “A khi gue egbo ẹzọ, ini Ẹshinẹgba ọ khi gue ẹ ẹzọ.

2 Irari khi abi u li gue egboese ẹzọ, ighọ Ẹshinẹgba ọ li ya gue ẹzọ oyẹ. Emini u rọ mhẹsẹ na ogbọese a li rọ ya mhẹsẹ nẹ.*

3 “Elo o zẹ ni u rọ mẹ uku ni o la inyoghuo ẹ ẹloe ni u waa rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe?

4 Sẹ u ke liẹ gweyẹ inyoghuo ẹ, ‘Zẹ ni mhi rue ẹ uku ẹloe le,’ ni yeyẹ oyẹ wa a rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe?

5 Yeyẹ ọ ri ugamhi ku alo, kpe rue ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe-a ne neni u tigbe ya mekẹ rue oni o la oyi inyoghuo ẹ ọ-a.

6 “Khi ri emhi ipfuase na ewa. Khi pfi emini o mu ẹloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu wẹ eke-a, e sọ alo okhọli ghue ẹ.

* 7:2 Li zẹ iMak 4.24

*Mhila, u nono, u kpheli**(iLuk 11.9-13)*

⁷ “Mhila khi a ya rọ nẹ. Nono khi u ya mẹ rue, kpheli obọ odẹ khi a ya khueghie-a nẹ.

⁸ Irari khi ọni ọ mhila, lọli a rọ ọ na. Ogbọ ni ọ nono lọli ọ mẹ ẹ rue. Ọni ọ kpheli obọ odẹ, lọli a khueghie-a a na.

⁹ “Ọngẹẹ ọnọghuo ọ bia ni omiọli ọ ya mhila li ibulẹdi ni ọ ya rue ẹchẹli na li?

¹⁰ Ọ kha mhila ẹ afele, ẹnye u ya rue na li?

¹¹ Ini ẹẹ ni a khi ẹgbọ ebe a lẹsẹ abi a li ri eminete ẹ na imi ẹ, sẹ Ita ni ọ la iloghie ọ ke bẹshi li ya ri eminete na ẹgbọ ni e mhila li?

¹² Irarighọ, abi u nono ni ọgbọ li riẹle deba ẹ, yeye li lighọ riẹle deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekẹguele e sẹsẹ nya na.†

*Ode unuekpẹ na pfi ali ona gbada**(iLuk 13.24)*

¹³ “Rọ te odẹ unuekpẹ na pfi lo. Irari khi odẹ unuekpẹ na gbada ali odẹ agbala na gbada o khi odẹ ni o je owa ere, ebubu ẹgbọ e rọte ọ.

¹⁴ Odẹ ni o je iloghie eri oo riele, odẹ unuekpẹ ni a te ẹ je ọ, oo pfi, ama ikuku ẹgbọ e rọte ọ.

*Ọara ali ikpamhi eyoli**(iLuk 6.43-44)*

¹⁵ “A bẹ eke ma emekẹguele ẹgbhọli. Eri e ri ẹkue osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni ẹ nyanọ ọgbọ le e khi.

¹⁶ Angeli oyewe o re we ẹ khasẹ emini e khi. Ọkphẹkphẹ ọa ya mọ udumhi olomu, we khi eri ọọ mọ udumhi ọkhua eni.

† 7:12 Li zẹ iLuk 6.31

17 Ọara onete ọọ mọ udumhi onete. Ọara ni ọa ti ọọ mọ udumhi ni ọa ti.

18 Ọara onete ọa ya mọ udumhi ni ọa ti, wẹkhi eri ọara ni ọa ti o dobe ya mọ udumhi onete.

19 Ọara kpa ni ọa da mọ udumhi onete ne, eri a ya khi ọli pfia, a tose ọli a.‡

20 Itobo igho emini emekeguele egbholi eẹ riẹle, u te e leşe wẹ.§

Mhi aa leşe oni u khi

(iLuk 13.25-27)

21 “Ọa khi ọgbokpa ni ọọ lu mhe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue’ ọ ya lo eghiele oyi Ẹshinegba, ama egbo ni e riẹle oghuemhe oyi Itamhe ni ọ la iloghie.

22 Ini ele iguezo o ramhi, ebubu egbo e ya lie mhe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue, anye eẹ she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu egbo iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’

23 Eghẹghẹ agho mhi ya gueye wẹ gboo, ‘Mhi aa leşe e. A vu mhe ana le pia, eẹ egbo okholo ena.’*

Egbo ava ni e to owa

(iLuk 6.47-49)

24 “Ọgbokpa ni ọ da suo ungmehi oyemhe ni ọ da roli gbe akanya ne, eri ọ li abi ọgbọ ọlesingme ni ọ to owa nga ukhomhi eche.

25 Ini amẹ o riẹ rue, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o riẹ li gbe oni owa ogho, ọa o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga.

26 Ama ọgbọ ni ọ da suo ungmehi oyemhe ni ọa da roli gbe akanya ne eri ọ li abi oyeghe ni ọ to owa nga ekhashe.

‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33 * 7:23 Li ze Iwolo 6.8

27 Ame o kha rue, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

28 Abi iJesu o ro ngme se, osese oyoli o ri abo sha eni e legba.

29 Irari khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese.†

8

Omose ashomha

(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

1 Abi iJesu o rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li.

2 Igho omose ashomha oghuo o bhale ya wugha iJesu odalo, oo li, “Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya re mhe ze.”

3 IJesu o nise obo-a ti oli, oo li. “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoagho oni omose o ze.

4 IJesu oo li, “Khi gueye ogbokhoghuo, ama ka ri egbe e khashe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni u ri ele iluasobo ni iMosisi oo a ke ri ele ini a ri oni efafe mu pfuase.”*

Irudunga ni okholi-okhue o rokhashe

(iLuk 7.1-10)

5 Abi iJesu o ro lo iKapanomu le, okholi-okhue ni o mheshe na ekholi-okhue egbhueshe oyi iRomu oghuo o bhale ya lema li ikpaghiobo.

6 Oo li, “Onomhue, oni oo ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a egbegbo. Eri o guoghoo a.”

7 IJesu oo li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

† 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLev 14.1-32

8 Oni ọkhọli-okhue ọọ li, “Ọnọmhue, iye, lẹse ngme oni ungmehi tse, khi oni ọọ ga mhe ọ ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe.

9 Mhemhe oyemhe, mhi li mhọli ekhọli-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhesena. Mhi kha gueye ọna ọ ke le, ọọ le, mhiye ọlese ọ bhale, ọ bhale. Mhi khe oni ọọ ga mhe ọ li ona, ọ li ọli.”

10 Abi iJesu ọ rọ suọ emini oni ọmose ọ ngme, abọ e sha li. Ọọ eni ẹ deba li, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni.

11 Mhi gueye ẹ khi ebubu ẹgbọ e ya rọte obini ovọ o te ẹ ngale ali obini ovọ o te ẹ lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu shito ukue na eghiele na iloghie†.

12 Ama ẹgbọ ni ẹ kha lá iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ẹẹ le akọ akọ.”‡

13 IJesu ọọ oni ọkhọli-okhue ọghọ, “Ke je khi o ya lighọ ne abi u li mhọli irudunga eghọ.” Ighọ oni ọọ ga li ọ ze oni eghẹghẹ ni iJesu ọ la ngme ọli ighọ tee.

Ijesu ọ ri ebubu ẹgbọ ze

(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

14 Abi iJesu ọ rọ bhale apfe oyi iPita, ọ me khi ọọ iPita ni ọkpotsọ ọ yeshi khi ọọ ghu ughuamhi iba.

15 IJesu ọ ri obọ ti ọli, eni iba e lase ọli egbe le. Ọ vule ọ fei ọli epfe.

16 Abi ogbomhi o rọ mu eke, ebubu ẹgbọ e wolo eni e mhọli ayemhe ebe ọdoda bhale ghi iJesu. Ighọ iJesu ọ ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe eghọ egbe ku a. Ọ gbo ri eni ẹẹ ghua nya ze.

† 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28

17 Eri a mę enana ni ungmemhi ni Azaya ọmekęguele ọ ngme o bhale ya tşę; Ni ọọ,
 “Lọlighuo ọ mie awa umha-ze,
 ọ tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

*Emini ideba-ijesu-kia o ya mie ọgbọ ọ rue
 (iLuk 9.57-62)*

18 Ijesu ọ mę olele ęgbọ ni e le gase ọli, ọọ e zę ni wewę e da je ukiękię obini o kpọle oyi okę onięmhi iGalili.

19 Ọşęşę Ishi eyi iMosisi ọghuo ọ bhale deba li ọọ li, “Ọşęşę, mhi ya debę ke je obiobini wa je kpa.”

20 Ijesu ọ sọli ọ, ọọ li. “Inyakọ e mhọli eşę, ipfeli e mhọli eko, ama Omi Ọgbọ ọa mhọli ashini ọ de ukhomhi ę gbe.”

21 Ọmọşę olese ni ọ khi ọmọ odukhokho oyọli, ọ lu ọli, ọọ li, “Ọşęşę, zę mhę kpę je apfę ya ri itamhę ni ọ ghu-a tọ ne.”

22 Ijesu ọ sọli ọ, ọọ li “Ke deba mhę, zę ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a tọ.”

*Ijesu ọ pfọmhise akpekpeli ukhomhi okę onięmhi
 (iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)*

23 Ijesu ọ lo elemhi ọkọ-okę onięmhi, eniyę odukhokho eyọli e li lo deba li.

24 Utoghuo-kpe, akpekpeli onięmhi oo li oni ukhomhi okę onięmhi. Ukuku emhi o kpọle dęņę ni oni ọkọ-okę onięmhi ọa rọ ku luę. Ama ijesu ọọ lese-a

25 Eniyę odukhokho eyọli e ya guise ọli le, ę ọli, “Ọnọmhuę, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

§ 8:17 Li zę Aza 53.4

26 Oo wẹ, “Elo o ze ni a ro lina na ulishi, Eri irudunga oyeo oo na beshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oko o de ma.

27 Abọ e sha egbọ nya ni e la agho, e mhila, “Ogbọ nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oko oniemi ali akpekpeli e ga suo eso o na li.”

*Ijesu o ri emose ava eni e mhọli ayemhe ebe ze
(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)*

28 Abi ijesu o ro da je ukiokie obini o kpole oyi oko oniemi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rote atalimhi lasela e bhale deba li. Eni emose ava ena e mhọli ayemhe ebe ni e yese we ngme ni o rewe nono ingme. Egbọ ẹa ke gbudu rote oni ode dose.

29 Eni ayemhe ebe egho ni e la eni emose egbe, e tseşe utoghuokpe, e ọli, “Elo e ku anye ali yeye gbe, yeye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghoghe o ramhi?”

30 Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale.

31 Igho eni ayemhe ebe egho e lema ijesu, e ọli, “Ini u khu anye ya fię, khu anye ya lo eni igulu egho egbe.”

32 Igho ijesu oo, “A ke vu!” Igho e lasela ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oko, e ghuloa.

33 Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya guele emini a me ali emini eni emose ni e mhọli ayemhe ebe e me.

34 Igho egbọ ni e la oni eoli nya e fię lasela deba ijesu. Abi e ro me ọli, e lema li o kpekpẹ o lase wewe eke le.

9

*Ijesu ọ ri ọmọse ni ọ guoghọ-a ze
(iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)*

¹ Ijesu ọ lo ọkọ-ọkẹ oniẹmhi, ọ da oni ọkẹ iGalili mu egbe pfi je ukiẹkiẹ obini o kpọle, ọ bhale apfẹ oyọli obini iKapanọmu.

² Emọse eghọ e tsua ọmọse ni ọ guoghọ-a shi iya bhale. Abi ijesu ọ rọ mẹ irudunga oyẹwẹ, ọọ oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Ri obọ shi udu, omimhẹ, a she ri olamhẹ topfa ẹ.”

³ Ighọ esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe wẹ ngme, e liẹ, “Oni ọmọse ọna ọ pfi unu-a!”

⁴ Ijesu ọ lesẹ usamhi ni ẹ sa, ọ mhila wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ sa isamhi ebe udu?”

⁵ Onoghuo o keleş mhẹ ya ngme oni ọmọse nẹ? Ni mhi liẹ, ‘A she gbe olamhẹ kua nẹ,’ Ali ‘Vule ke kia?’

⁶ Ama, ni a rọ lesẹ khi Omi Ogbọ ọ mhue afu elemhi eke agbọ ni ọ rọ gbe olamhẹ kua na ogbọ.” Ighọ, ọọ oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfẹ.”

⁷ Ighọ oni ọmọse ọ vule ọọ je apfẹ.

⁸ Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ mẹ ona, abọ e sha wẹ. E kuẹghie Ẹshinegba ni ọ ri afu onana na ẹgbọ.

*Ijesu ọ lu iMatiu ọ deba lue
(iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)*

⁹ Abi ijesu ọ rọte aghọ je odalo, ọ mẹ khi ọmionoga oghuo ni a lu iMatiu, ọ shitọ okhọlo ni a la mionoga. Ọọ li, “Deba mhẹ.” Ighọ ọ vule deba li.

¹⁰ Abi ijesu ọ rọ la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhẹ e bhale ya ku ma wẹ ọ, e ga nu ọli ali eniye odukhokho eyọli le eminale.

11 Abi eḡbō iFarisi eghuo e rō mē ona, e mhila eniye odukhokho eyōli, eē, “Elo o zē ni ošesē oyē e o rō nu emionoga ali ena olamhē e le eminale?”*
 12 IJesu o suō ona, oō wē, “Ōni o toto oā mhue emini o ri obo e li, ama ōni oō to oō ye apfē obo.

13 A ka wēna emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Ōa khi iluasobo e ghōle mhē, ama isomhelemhi’ Ōa khi eḡbō eni e pfuasē ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama eḡbō ena olamhē.”†

Omhila oyi ingme azumhi
(iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

14 Eniye odukhokho eyi iJōni Ōni oō batazi eḡbō, e bhale deba iJesu, e mhila li, “Elo o fē zē khi anye ali eḡbō iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eyē eā rō pfi?”

15 IJesu oō wē, “Emōle oḡōse ni oō rue oḡmueshi oḡoḡbō e famhi ya mhue iyese udu-a ini ōni oō rue oḡmueshi o kie la wē iteva? Eḡhēḡhē oō bhale ni a rō ya rue ōni oḡōse ni oō rue oḡmueshi oḡoḡbō iteva oyewē vu, eḡhēḡhē aghō e rō tigbe ya ke pfi azumhi.

16 “Ōḡbō oā ya gbēla ode onogbō toma onodiō, ini a mē ghō, onodiō oghō o ya nyanō-a toma onogbō, o fia esē ni o ke fu nē shi o.

17 U kē neta khi eri oḡbō o ya ku onyō onogbō kulo akpaba ekuē eḡlamhi onodiō,‡ ini a mē ghō, eri oni akpaba o ya vē-a, oni onyō o ku kua, oni akpaba onyō o li opfu-a. Onyō onogbō a ku e shi akpaba onogbō, eḡhēḡhē aghō, oni onyō ali oni akpaba onyō e ga migha.”

* **9:11** Li zē iLuk 15.1-2 † **9:13** Li zē iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ **9:17** Akpaba oyi ekuē eḡlamhi eḡbō iju e ku onyō o shi.

*Omọ omueshi ni ọ ghu-a ali ọkpotoso ni ọa ze
(iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)*

18 Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, ọkhemhue iJu ọghuo ọ bhale ya wugha li odalo, ọọ li, “Kpekpẹ bhale ya ri obọ ti omimhe ni ọ lese ghu-a, ni ọ guale.”

19 Igho iJesu ọ vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

20 Igho ọkpotoso ọghuo ni ọlia e she ku ọli egbe ramhi ikpe igbeva ọ rọte ukhokho ti mama iJesu, ọ ri obọ ti ọli esọ ode.

21 Itobọ khi ọ she ngme ọli shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obọ ti iJesu ode tse ne, mhi ya ze.”

22 Igho iJesu ọ mu egbe nyene, ọ me ọli, ọọ li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o mue irudunga ni u mhue o she re ze.” Aghoaghọ oni ọkpotoso ọ ze.

23 Abi iJesu ọ rọ ramhi owa oyi oni ọkhemhue, ọ bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oni omueshi ni ọ ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo.

24 O gueye ogbokpa ọ lase agho le, khi oni omueshi ọa ghu ne khi eri ọ lese-a. Eni egbo e suọ ungmehi ni ọ ngme, ee gia li.

25 Eni egbo e fie je olase se, iJesu ọ lo elemhi oni owa, ọ mu oni omueshi obọ, oni omueshi ọ vule.

26 Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu ọ khueghie ezalo ava alo-a

27 Ijesu ọ ke rọte agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tsesẹ lema li, e lie ọli, “Mhue isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

28 Abi iJesu ọ rọ lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. Ọ mhila wẹ, “A miesuọ khi mhi ya dobe re ẹ ze?”

Ẹ kẹ ọli, “Guẹguẹguẹ.”

29 Igho iJesu ọ ri obọ ti wẹ alo, ọọ wẹ, “Alo eye ẹ e khueghie-a abi a mhue irudunga.”

30 Ikpamhi alo eyewẹ e khueghie-a. IJesu ọ tse agua ye wẹ e khi gueye ọgbokhoghuo emini a mẹ.

31 Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueye ẹgbọ, e gue ingme oyi iJesu ye ẹgbọ asha kpa.

Ijesu ọ ri ungmenu ze

32 Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni ọ mhue ayemhe ebe bhale, ni ọa li ngme unu.

33 IJesu ọ khu ọli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oni omose ọ ngme. Abọ e sha ọgbokpa e lie, “Anye ẹa kpẹ mẹ ingme onana ghue eke iZireni.”

34 Ama ẹgbọ iFarisi e lie khi oghie oyi iyemhe ebe ọ ri ekpabọ na li. Lọli o ze ni ọ rọ dobe ẹ khu ẹgbọ ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba ẹa bu

35 IJesu ọ kia la ẹoli khi ẹoli sese ungmemhi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewẹ, ọ tse abọ usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. Ọ ri ẹgbọ ni e mhue ighuamhi khi ighuamhi i ze.*

36 Abi ọ rọ mẹ eni ebubu ẹgbọ, elemhi wẹ e lala li irari khi udu oyewẹ ọa sheshe itobọ khi ẹa mholi oni ọọ kpaghie wẹ obọ, abi isumha ni ẹa mhue ọrewẹkia.†

§ 9:34 Li ze iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44 † 9:36 Li ze iNọba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34

³⁷ Ọ gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhişe oo gbēdi gba, ama khi eni ẹ khişe we, ẹa bu.”

³⁸ “A sọ iromhi, ni Ẹshinẹgba ọni ọ mhuẹ ikhişe, ni ọ ghie eni e ya khişe oni ikhişe fiẹ lasele.”‡

10

*Ijesu ọ ghie ighiusomhi na keş ogbava eyoli fiẹ
(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)*

¹ Ijesu ọ lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. Ọ ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ododa egbo egbe-a, e gbo ri egbo ni e mhuẹ ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keş ogbava na. Ọni odode khi ISamo ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghwo ọli, Aduru. IJemhisi ali inyoghwo ọli ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi.

³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi.

⁴ ISamo ni ingme o ghọ mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni ọ ri iJesu de.

*Usomhi ni a ghie eni etuogbava
(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)*

⁵ Ijesu ọ ghie eniye odukhokho ogbava ena fiẹ, ọ tse agua yewe, ọọ we, “A khi je ẹoli oyi egbo iJeta wekhi ẹoli na eke iSameria.

⁶ Ochoghọ a le deba egbo iZireni ni e li abi isumha ni e waa.

⁷ Abi a lie ke le, a ke tse abo usomhi ona-yewe, a lie we, ‘Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ti bhale.’

⁸ A ri egbo ni e mhuẹ ighuamhi ze, a ri eni e mhuẹ efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhuẹ ayemhe

‡ 9:38 Li ze iLuk 10.2

ebe, a khu wẹ ẹwẹ egbe lasele. Afuẹ a ri eni ekpabọ ena na ẹ, a rẹ wẹ kpaghie ẹgbọ obọ afuẹ, a khi mie ifata shi ọ.

⁹ Abi a lie le ena, a khi tsua ukpaghọ okhoghuo shi omọ-emhi.

¹⁰ A khi tsua ẹkuẹ pfi sọ, wẹkhi itsua na rọ sọ elese, wẹkhi ekue ni a sọ, wẹkhi ukpokpo na rọ a to ọkpọ, irari khi asha ni ọgbọ ọ la gbe aghọ ọ te ẹ le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ọgbọ nọ da kpe abọ mie ẹ, ramhi ẹghẹghẹ ni a ya rọte aghọ vu.

¹² Neni a ya sọ ukhomhi owa okhoghuo, a kpe lie, ‘Opfomhẹ o la oni owa ona.’

¹³ Ini ẹgbọ ne la oni owa e kpe abọ mie ẹ, opfomhẹ oyeẹ o ka nu wẹ la, ama, ini ẹa mie ẹ, opfomhẹ oyeẹ o gbo nyene deba ẹ.

¹⁴ Ini a bhale ẹoli, khi ẹgbọ ne la oni ẹoli ẹa da kpe abọ mie ẹ ne, a kpe abọ ọ-a na wẹ ini a te ọ fiẹ lase.†

¹⁵ Ogbẹle iguezo, mhi gueye ẹ khi Ẹshinegba ọ ya mhọli isomhelemhi na ẹgbọ iSodomu ali iGomora doṣe oni ẹoli oghọ.‡§

¹⁶ A sato khi eri mhi ghie ẹ fiẹ lase abi isumha ne la ifuabọ idumhi. Irarighọ, a zẹ ni a leṣe ingme abi ẹnye, ama a mhue ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okhọli ni a ya mu vule shi ẹ ọ

(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe ẹ tsuke, irari khi ẹgbọ e ya mu ẹ bhale ikotu, odalo egbhali ni ẹẹ sọ ẹzo. E gbe ẹ itali elemhi owa ugamhi eyewe.

* **10:10** Li zẹ 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li zẹ Ika 13.51

‡ **10:15** Li zẹ iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li zẹ iLuk 10.4-12

* **10:16** Li zẹ iLuk 10.3

18 E ya ri itobo eva oyemhe muno e bhale deba igovunọ ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhe ye we. A gbo pfi otsele oyemhe ye egbo iJu ali egbo iJeta.

19 A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno e bhale agbala ezọ. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye e egheghe ni a nono oli shi.

20 Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ęa ya khi eye e. Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmemhi ni a ke ngme shi e unu.†

21 “Egheghe na ngme ena, egbo e ya ri inyoghuo we bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolọ imi we bhale na gbolo-a, igho eniye e li ya rue itawe bhale na gbe-a.‡

22 Egbo kpa e ya ke biselemhi e shi irari oyemhe. Ama ogbo ni o da mu irudunga oyoli mhue ramhi ukpese ne, lolu a ya mie pfuese.§

23 Ini a la asheghuo mu okholi vule shi e o, a na je eoli olese. Mhi ze e lese khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbo o nyene egbe e bhale.

24 “Omọ odukhokho ọa lese dose ọga oyoli, wekhi eri oni ọọ ga ogbo o ya fu dose ọga oyoli.*

25 Omọ odukhokho o dobe ya li abi ọga oyoli, oni ọọ ga ogbo o ya dobe li abi ọga oyoli. Ini a lu odapfe iBezebo, see a ke beshi e lu eni e la oni omhue-apfe oyoli.†

† 10:20 Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ 10:21 Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § 10:22 Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * 10:24 Li ze iLuk 6.40; iJpn 13.16; 15.20 † 10:25 Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15

Oni a ya ke na ulishi oyọli
(iLuk 12.2-7)

²⁶ “Itobọ ighọ a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wẹkhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasele.‡

²⁷ Emini mhi gueye ẹ eliyose a ngme ọli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bẹna gueye ẹ, a la ukhomhi owa ngme ọli lase ni ẹgbọ e suọ gboo.

²⁸ A khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe e leşe dobe ya gbe-a, ni ẹa dobe ya pfuse ọgbọ ayemhe-a. Ama a na ulishi oyi Ẹshinegba nọ kha gbe-a se ọ gbo mhue ekpabọ rọ ya pfuse ayemhe-a elemhi ilimhi irierie.

²⁹ U leşe khi ukpaghwo a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ọngewe ni ọ ya ghu-a ni Ẹshinegba ọa ya leşe.

³⁰ Ẹshinegba ọ she leli egbegbi itsu ni e la ẹ ukhomhi nya.

³¹ Itobọ ighọ, a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloe doşe ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na ifesu ali eni e kie ọli
(iLuk 12.8-9)

³² “Ogbọ ni ọ da gue ungmehi oyemhe ye ẹgbọ ne, mhi ya li gue ingme oyọli ye Itamhe ni ọ la iloghie.

³³ Ama ọnini ọ da la ukpeloe ẹgbọ kie mhe, mhi ya li kie ọli ukpeloe oyi Itamhe na obini iloghie. §

Ifesu ọa ri opfomhe bhale ama okemhi
(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhe mhi rọ bhale eke ągbọ. Mhi aa rọ opfomhe bhale, ama ọgbhoro.

‡ 10:26 Li zẹ iMak 4.22; iLuk 8.17 § 10:33 Li zẹ 2 iTimo 2.12

35 Eri mhi bhale ya to okhue na
 “ ‘Omose ali itali,
 okpotso ali inyoli,
 osamọ ali inyodoli.

36 Unuekpe oyi ogbo,
 ebe oli e la.’*
 37 “Ogbo ni o da nono ingme oyi ita okekhi
 inyọ dọse ingme oyemhe ne, ọa ya dobe khi omọ
 odukhokho oyemhe. Ogbo ni o da nono ingme
 oyi omi oli dọse mhe ne, ọa ya dobe khi omọ
 odukhokho oyemhe.

38 Ogbo ni ọa da kpha apfida oyoli tsua ni o
 ke deba ete-awẹ oyemhe ne, ọa ya dobe khi omọ
 odukhokho oyemhe.†

39 Oni o da mu agbo oyoli mhue gagaga ne, o
 mema ya de oli obọ-a, ama oni rue agbo oyoli obọ-a
 shi eke itobọ oyemhe ne, o ya me eleli agbo oyoli.‡

Eleli
(iMak 9.41)

40 “Ogbo ni o da kpe abọ mie e ne, mhemhe o kpe
 abọ mie. Oni o da kpe abọ mie mhe, oni o ghie mhe
 o kpe abọ mie.§

41 Ogbo ni o da kpe abọ mie omekẹguele oyi
 Eshinẹgba ne, o ya mhue isomhopfa onayi
 omekẹguele. Oni o da kpe abọ mie ogbo ni o pfuase
 ne irari khi o da khi ogbo ni o pfuase, o ya mhue
 eleli oyi ogbo ni o pfuase.

42 Ini ogbokhoghuo o die amẹ ni e pfomhe na egbo
 eni ẹa mu ẹloe ena da ne, irari khi e da khi eniye

* **10:36** Li ze iMika 7.6 † **10:38** Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk
 9.23 ‡ **10:39** Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25

§ **10:40** Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20

odukhokho eyemhe, mhi gue o ye e gueguegue khi eleli oyoli o a ya de oli obo a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni o o batazi egbọ
(iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu o ro gueye eniye odukhokho ogbava eyoli emini e ya riele se, o je eoli ni e la eke iGalili ya sese, o gbolo tse abo oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni o o batazi egbọ o ro la owa ighumha suo ikanya ni iKirisiti o o gbe, o ghie eniye odukhokho eyoli ghi oli,

³ E le ya lina mhila li. “Ye ye u khi oni iJoni o ngme khi o ya bhale, abi anye ri eloe shi eke ke khe ogbo qlese?”

⁴ Ijesu o so we o, o o we, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suo ni a me.

⁵ Ezalo ee khueghie alo-a, eni e guogho awe-a, e vule ee kia, a ri eni e mhue ighuamhi eku e idiegbe ododa ze, eleso ee suo eso, egbọ ni e ghu-a, a guise we le. A gbolo e tse abo usomhi onete ye egbọ eni ea mhue.*

⁶ Ikhivose o khi na ogbo ni o a mholi akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniye odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu o o ngme ingme oyi iJoni khase eni e legba. O mhila we, o o. “Abi a ro fie je odagbe ifufu ni a ro ya bino iJoni, ogbo nabise a dabi khi a ya me? Ebuli ifulo ni akpekpeli o pfi e nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya me?”

* 11:5 Li ze Aza 35.5-6; 61.1

⁸ Ini ọa khi igho sho, elo a dabi khi a ya me abi a ro fe fie lase? Omo se ni o so itsua eni e somhi otse a sa khi a ya me? Iiye o! Egbọ eni ee so itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ee la.

⁹ Elo a fe fie lase khi a ya me sho? Omekeguele? Gueguegue, ama mhi gueye e, oni o gbo fu dose omekeguele a me.

¹⁰ IJoni o khi oni ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ingme oyoli, ni Eshinegba o la lie,

“ ‘Mhi ya kpe ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a ne.’[†]

¹¹ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, iJoni o fu dose ogbokpa ni o la agbo ona ghue, ama, ogbo ni o ga kpoke nya obini Eghiele oyi Eshinegba, o fu dose oli.

¹² Rote eghẹghẹ oyi iJoni Oni oo batazi egbo ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba o te e ri ikakabo mhọli omhese oyoli shi agbo oyi egbo, ama ikakabo egbo e ke ro o lo o.

¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e me guele shi eke ramhi eghẹghẹ oyi iJoni.[‡]

¹⁴ Ini a ya lama shi o, iJoni o khi oni Elaja ni e khi o ya nyene gbe bhale. §

¹⁵ A mhọli eso, a suo emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.

¹⁶ “Elo mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniye ni e shito epfepfe oki ni e lu egbe we,

¹⁷ “ ‘Anye pfi ofele na e,
aa lama gbe ishimhi,
anye to uwolo
ni a ro vie olimhi shi e o,

[†] 11:10 Li ze iMala 3.1 [‡] 11:13 Li ze iLuk 16.16 § 11:14 Li ze iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13

ama aa lama viẹ.’

¹⁸ Abi iḵoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi azumhi, ọa lama da onyo, irarigho ẹgbọ e liẹ khi, ‘Ayemhẹ Okphaghie oo nase ọli.’

¹⁹ Ama Omi Ogbọ ọ ke bhale, ọọ le ọọ da, ẹgbọ kpa e kẹ liẹ khi, ‘Ogbọ unu-emhi ali ọdonyo ọ khi, ni ọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹ mu ọmọle.’ Emini Eshinẹgba ọọ riẹle, o ri ilẹsingme oyọli ẹ khase.”

*Emini ẹoli ni ẹa lama mu pfi ẹẹ me
(iLuk 10.13-15)*

²⁰ Igho iJesu ọ li ze ẹmuẹbe na ẹgbọ ni e la ẹoli ni ọ la gbe ikanya ọnyaloa ebubu eyọli, itobọ khi ẹa mu pfi, ọọ li.

²¹ “Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBẹtisaida! Irari khi ini ikanya ọnyaloa ni a gbe ifui ẹoli eyẹ ẹ khi a li gbe wẹ iTai ali iSidoni lo, e kha she viẹ osoli na egbewẹ shi olamhẹ eyẹwẹ, e te olamhẹ eyẹwẹ mu pfi agboagbo.*

²² Ama mhi gueye ẹ khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe doşe ẹ, ogbele iso-ẹzo

²³ Yeye iKapanomu, eri a nono ni a ya yase ẹ nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi ẹ tiemhi ọọkẹ ilimhi iriere. Irari khi ini ọnyaloa ni a gbe khase ẹ khi a gbe wẹ eke iSodomu lo, o kha la ọ ramhi amo.†

²⁴ Ama mhi gueye ẹ khi o ya somhi iSodomu egbe doşe ẹ, ogbele iso-ẹzo.”‡

*Bhale deba mhe ni u mhọli iyemheẹ
(iLuk 10.21-22)*

* **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1--28.26; iJoẹ 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 † **11:23** Li ze Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12

²⁵ Eghẹghẹ agho iJesu o liẹ, “Ita, Onomhue, ni o mhuẹ eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe khase egbo ni ẹa mu ẹloe.

²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole ẹ shi.

²⁷ “Itamhe o she ri emhikpa nga mhe obo. Ogbokhoghuo ọa la o, ni o lese oni Omọ, se ni Ita. Ogbokhoghuo ọa la o ni o lese Ita se ni oni Omọ, ali eni oni Omọ o lama ri oni Ita khase. §

²⁸ “A bhale deba mhe, ee nya ni a tsua itsua ni ee khose ẹ, mhi ya ri iyemhea na ẹ.

²⁹ A ri egbe mie emini mhiẹ a ke riẹle, a rote obo oyemhe wena, itobo khi mhii pfomhe gba, ali khi udu oyemhe o mholi iriegbe-tiemhile, ni a mhuẹ iyemhea.*

³⁰ Irari khi emini mhia liẹ a riẹle oni o ze ẹ riẹle yeghele lo, ali khi eri itsua eyemhe ee fue.”

12

*Ijesu o khi Onomhue oyi ele iyemhea
(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)*

¹ Eghẹghẹ ni a ngme ena, iJesu o rote ifui ishemhi iakpa dose ele iyemhea. Okiamhi oo gbe eniye odukhokho eyoli. Igho e li be eni iakpa, e le we.*

² Abi egbo iFarisi e ro me ona, ẹ oli, “Ghe khe! Eniye odukhokho eye ee riẹle emini Ishi eyi iMosisi ọa lama shi a riẹle ele iyemhea.”

³ O so we o, oo, “Aa she kpe ze emini iDefidi o riẹle abi okiamhi o ro gbe oli ali apfoli?”

§ 11:27 Li ze ifon 3.35; 1.18; 10.15 * 11:29 Li ze iJere 6.16 * 12:1 Li ze iDeut 23.25

⁴ Eri ọ lo elemhi owa oyi Ẹshinẹgba, lọli ali apfoli, e ya rue ibulẹdi oni o pfuasẹ le, ni ushi ọa lama shi e le. Oni ibulẹdi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba tse, e lesẹ le ọli.†‡

⁵ Abi khi aa rọte ebe ushi iMosisi ze ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni e la Owa Oyi Ẹshinẹgba, ee gbe ushi-a ogbele iyemhea, ama ogbo ọa ro mu ota so we?§

⁶ Ama mhi gueye ẹ khi ogbo ni ọ fu dose Owa Oyi Ẹshinẹgba ọ la ana.

⁷ Ini a lesẹ emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuasẹ lo, ni ọọ, 'Ilelemhi o ghole mhe, ọa khi iluasobo,' aa kha ke pfa ezọ mu eni ẹa lue.*

⁸ Irari khi mhemhe Omi Ogbo mhi khi Onomhue ọyi ogbele iyemhea.”

*Ijesu ọ ri omose ni obọ oyọli o cheghẹle-a ze
(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)*

⁹ Abi ijesu ọ rọte agho vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewe.

¹⁰ Igho omose oghuo ni ọ cheghẹle obọ oghuo-a, ọ la akaghọ. Egbo eghuo e la agho ni e nono ni wewe e mu ingme shi ijesu egbe, igho e mhila li. E ọli, “O fe ti ni a ri ogbo ze ele iyemhea?”

¹¹ Ijesu ọọ we, “Ini onge ọ fe mhọli osumha, ni ọ ro de pfilo ateke ele iyemhea, wa a ya fe mu ọli ọ lasese?†

¹² Ogbo ọ mu eloe dose osumha! Irarigho, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ogbo ọ riele onete ogbele iyemhea.”

† 12:4 Li ze iLev 24.9 ‡ 12:4 Li ze 1 iSam 21.1-6 § 12:5 Li ze iNba 28.9-10 * 12:7 Li ze iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li ze iLuk 14.5

13 Igho ọọ oni ọmose ni ọ cheghẹle obọ oghuo a egho, “Nise obọ oye-a.” Igho ọ nise ọli-a. Oni obọ o na ya to abi onokpọle

14 Igho eni ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya ye ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Oni ọọ ga ni Eshinegba ọ zẹ

15 Abi iJesu ọ ke rọ lẹse ugbamhi ni e gba, ọ rọte agho vu je oboese, ebubu ẹgbọ e deba li. Ọ ri eni e mholi umha-ze nya ze.

16 Ọ tse agua ye we e khi gueye ẹgbọ oni loli khi.

17 Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya ọmekẹguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọ la lie,

18 “Oni ọọ ga oyemhe
ni mhi ze na,

oni mhi nono ingme oyoli,

ni ọ ri egbe ẹ mu mhe,

mhi ya ri Ayemhe oyemhe

shi ọli egbe,

ọ ya ri igue-so-ezo oyemhe

khasẹ ishishi nya.

19 Ọa ya nu ẹgbọ wola

wẹkhi eri ọ ya tsesẹ

ni ọgbọ suọ ifui apfe.

20 Ọ ya kuegbe-a

nu eni ẹa mhue ekpabọ ngeli,

abi a li kuegbe-a mu ọakpa

ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya lẹ elemhi

eni ẹẹ nono ikpaghiobo,

abi ọgbhali ọa lie la apfe

ni amẹ o gbe erali

ni o la umutse pfuse-a,

ya ramhi ni ọ rọ
ri igue-sọ-ẹzọ leghie.

²¹ Itobọ ighọ ẹgbọ ijeta nya
e rọ regbenga eva oyọli.”‡

Ijesu ali iBezebo

(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

²² Ighọ ẹgbọ eghuo e rue omose oghuo ni ọ mholi ayemhe obe bhale ghi ijesu. Ọ zalo ọ gbo khi unghmenu. Ijesu ọ ri oni omose ze. Ọo ngme, ọ gbolo ẹ me eke.

²³ Ighọ abọ e sha eni ẹgbọ nya, e mhila, e lie, “Abi khi ijesu ona ọ khi Ọni Ọmiepfuese omi iDefidi ni ẹ khi ọ ya bhale?”

²⁴ Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ ona, e ke, “Ekpabọ eyi iBezebo ni ọ khi oghie oyi iyemhe ebe nya, ọ rọ khu ẹgbọ iyemhe ebe egbe lasele.”§

²⁵ Ijesu ọ she lese usamhi oyewe, oo we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe ẹ khọli ne, eri o ya pfua. Ighọ khi ẹoli ali unuekpẹ ni e kemhi egbe nu egbewe ẹ khọli, ẹa dobe ya migha.

²⁶ Ini Okphaghie ọọ khu Okphaghie lase, ọ she kemhi egbọli. Seẹ eghiele oyọli o ke li dobe ya migha?

²⁷ Ini mhi ri ekpabọ eyi iBezebo ẹẹ khu ẹgbọ ayemhe ebe egbe a, ekpabọ eyi oghuo ẹgbọ eye ẹ e rọ khu we kua? Emini eni ẹẹ deba ẹ ẹẹ riele o rokhase khi aa rote ode.

²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi rọ ọ khu ayemhe ebe kua, lolu o rokhase khi Eshinegba ọ she ẹ mhese shi ẹ egbe.

‡ 12:21 Li ze Aza 42.1-4 § 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25

29 “Oghuo ọ fe leşe ya vule, ọ doşe lo apfe oyi ọmọşe akama ya tsua li itsua vu. Ọa khi eri ọ kpẹ ya ge ọli shi eke? Ọ tigbe dobe tsua li itsua owa?”

30 “Oni ọa da nu mhe la ne, eri ọ biselemhi mhe, ali khi ọni ọa da nu mhe ti e gbili ne, eri ọ miatşe ku a.*

31 Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogbọ, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogbọ.

32 A ya dobe ro topfa ọni ọ da pfi unu-a deba Omi Ogbọ, ama aa ya ro topfa ọni ọ da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.†

Udumhi ọọra a te e leşe ọọra
(iLuk 6.43-45)

33 “Ri ẹloe khu ọara, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri ẹloe khu ọara, o mo umomhi ni ọa ti. Irari khi umomhi oyi ọara a te e leşe emini oni ọara o khi.‡

34 Seşe ee egbọ ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogbọ udu o roli ee ngme ungmehi rote unu lasele.§

35 Udu onete ogbọ onete ọ te e ngme ungmehi onete lasele. Igho ungmehi obe o li rote udu oyi ogbobe e lasele.

36 Ama a leşe khi ogbogbo ọ ya zono abi ọ li ngme ungmehi afue unu lasele ogbele iso-ezo.

37 Irari khi ungmehi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e.”

* 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10 ‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45

*Irokhase oyi iJona**(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)*

³⁸ Igho ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ẹẹ iJesu, “Osese, ri ọlele ọnyalọa oghuo khase anye.”*

³⁹ O so we ọ, ọọ, “Eẹ ẹgbọ okhọlọ ni aa ri igesikia ga Eshinegba.” Áá mhila mhe ọlele ọnyalọa? Ọgbokhọghuo ọa ya ri ọlele okhọghuo khase ẹ, seẹ ni onabi a rokhase oyi iJona ọmekeguele.†

⁴⁰ Irari khi abi iJona ọ li la elemhi oyi afele ogbele ese ele ọguota ali ele iyose, igho Omi Ọgbọ ọ li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele ọguota ali ele iyose.‡

⁴¹ Ẹgbọ iNineve e ya mu ẹzọ vule shi ẹ ẹgbọ agbhotu ona ọ ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi iJona ọ ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni ọ ga fu dose iJona ọ la akana, ama aa lama mu pfi.§

*Abi ayemhe obe o liẹ kia**(iLuk 11.24-26)*

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba ọ ya mu ẹzọ vule shi ẹ ẹgbọ agbhotu ona ọ ogbele iguezo, ọ pfa ẹzọ mu we. Itobo khi ọọ rote obini odonue bhale ya ri esọ kpe osese ilasingme oyi iSolomoni. Ama memena oni ọ fu dose iSolomoni ọ la akana, ama aa lama pfi esọ shi ọli ọ.*

⁴³ “Ini ayemhe ebe o rote ogbo egbe lasele, eri ọ kpe je eke okhakha ya dudu kia nono ashini ọ je ya yemhe-a. Ama ini ọa me,

* **12:38** Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † **12:39** Li ze iJona 1.17--2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ **12:40** Li ze iJona 1.17 § **12:41** Li ze iJona 3.5 * **12:42** Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12

⁴⁴ ọ gueye ẹgbọli, ‘Mhi ya nyene ẹgbe ukhokho je owa ni mhi kpe te vu.’ Ini ọ nyene ẹgbe bhale agho ni ọ ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfuase nguene.

⁴⁵ Eghẹghẹ agho, ọ fiẹ je olase ya rue ayemhe ebe ishilua elese ni e kholo dose oli bhale ya lo agho, e la agho. Eghẹghẹ agho, ikpukhokho oyi oni ogbo ogho o ke ya kholo dose abi o kpe li. Igho o ya li e ẹgbe ee ẹgbo okholo ena.”

*Inyo iJesu ali inyoghwo iJesu
(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)*

⁴⁶ IJesu ọ kie ghọ nu eni ebubu ẹgbọ ọ ngme, inyoli ali inyoghwo oli e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu oli ngme.

⁴⁷ Ogboghwo agho, oo li, “Inye ali inyoghwo e, e migha olase, ee nono ni wewe e nu e ngme.”

⁴⁸ IJesu ọ soli ọ, oo, “Eghwo e khi inyemhe ali inyoghwo-mhe?”

⁴⁹ Ọ nise obọ ghue eniye odukhokho eyoli, oo, “Enana e khi inyemhe ali inyoghwo-mhe.

⁵⁰ Onini ọ da ri ungmehi oyi Itamhe na iloghie gbe akanya, loli ọ khi inyoghwo-mhe oni omose ali oni okpotso ali inyemhe.”

13

*Okhe irokhokho oyi oghiale ni ọ ko ikpamhemhi
(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)*

¹ Eẹ ni a ngme ena, iJesu ọ fiẹ owa ya lase, ọ shito epfe okẹ oniemi.

² Ebubu eḡbọ e le gasẹ ọli ramhi ni ọ rọ vu ya lo ọkọ-okẹ oniḡmhi shitọ, eni eḡbọ nya e migha egele oni okẹ oniḡmhi.*

³ Ọ ri okhẹ irọkhọkhọ gue emhi ebubu u ye wẹ, ọọ wẹ, “A ghe i! Ọghiale ọghuo ọ je ishemhi ya ku ikpamhi emhi.

⁴ Abi ọ li i ku eni ikpamhi emhi eghọ, eghuo ọ e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sanọ wẹ le.

⁵ Eghuo ọ, e de nga ukhomhi ọkpegbhẹ, ni ọa mhue eke ni e bu. E nyanya zẹ. Ama itobọ khi oni eke ọa mhue ẹlamhi ni e pfi imhili lo,

⁶ ovọ o gbolo wẹ-a. E khakha-a, irari khi ẹa mẹ asha pfi imhili lo eke eḡbegbọ.

⁷ Ikpamhi eghuo ọ, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e zẹ, e tono wẹ gbolo-a.

⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eḡbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha eḡbhueshe lasese, elese e ri asha eḡbhueshe lasese, enekpole, asha uye ali igbe. Eḡheḡhe aghọ e ke ya bu dose emini a kpe rọ kọ.

⁹ A zẹ eso, a suọ emini mhia gueye ẹ, ni a rọli gbe akanya.”

*Emini oni okhẹ irọkhọkhọ o migha shi
(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)*

¹⁰ Eniye odukhokho eyọli e bhale deba li, e mhila li, “Elo o zẹ ni u rọ ri okhẹ irọkhọkhọ ọ sese eni eḡbọ?”

¹¹ Ijesu ọọ wẹ, a she mhọli ilese oyi osheli abi Eshineḡba ọ she mhọli omheshe shi ẹ egbe, ama a rọli sheli wẹ.

* 13:2 Li zẹ iLuk 5.1-3

12 Onini o da kpe mholi, a ya ro ma o na li, o mholi gbeku o. Ama oni o mhue, a ya mie o li oni o kpe mhue.†

13 Emini o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu we ngme khi.

Ini e rie bino,
 ea ya me eke,
 ini e rie ri esọ shi eke,
 o ya lo we esọ.

14 Loli o ze khi ungememhi
 ni omekeguele Azaya
 o ngme o tse shi we egbe
 ni o la lie.

“A ya ri esọ shi eke khue,
 ama o ya ya tigbe lo e esọ,
 a fele ofele khue,
 aa me emhikhoghwo.

15 Udu oyewe o bi obili-a.

Itobo khi eri
 esọ eyewe e zuse,
 e gbo guese alo.

Ini o khi igho,
 e kha ri alo eyewe
 ke me eke,
 esọ eyewe e kha suo,
 udu oyewe o kha
 mholi ile singme,

ee kha mu pfi
 bhale deba mhe,
 mhi rewe ze.”

“Eni egbo e ya ri esọ
 shi eke khue,

† 13:12 Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26

ama ọa ya tigbe lo wẹ esọ,
 e feli ofeli khue,
 ama ẹa mẹ emhikhoghwo.”‡

16 Ama oyeẹ ọa khi ighọ. Á mẹ afa gba. A ri alo eye ẹ mẹ eke, a ri esọ eye ẹ suọ.

17 Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, emekeguele ebubu ali ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba ebubu, e li dua ini wẹwẹ e mẹ emini a mẹ ali ini wẹwẹ e suọ emini a suọ, ama ẹa dobe. §

*Emini okhe irọkhọkọ oyi oghiale o ngme
 (iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)*

18 Ijesu ọọ. “A ri esọ shi eke, ni e suọ emini oni okhe irọkhọkọ o ngme.

19 Ọgbọ ni suọ ungmehi omhese ni Ẹshinẹgba ọ mholi shi agbọ oyi ẹgbọ, ni ọa lo ọli esọ ne, loli ọ li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri okphaghie ọ ọ bhale ya sanọ li wẹwẹ udu kua.

20 Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi, ọ ga ri oghẹle mie ọli.

21 Ama ọa tiemhi ọli udu, itobọ ighọ, ọa migha tese. Irarighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okholi vule shi ọli ọ shi itobọ oni ungmehi, ọ de ode a aghọghọ.

22 Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wẹwẹ e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba, inase-udu shi ingme agbọ ali ọghuẹmhe oyi epfue, e tonon oni ungmehi abi igba, ọa dobe mọ umomhi.*

23 Ikpamhi ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba o lo ọli esọ. O

‡ 13:15 Li ze Aza 6.9-10 § 13:17 Li ze iLuk 10.23-24; iJón 8.56;
 Iburu 11.13; 1 iPit 1.10-12 * 13:22 Li ze iMat 19.23; 1 iTimo
 6.9-10,17

mọ umọmhi. Eghuo e kha mọ imọmhi egbhueshe, elese mọ egbhuesẹ, eghuo ọ uye ali igbe.”

Okhe irọkhọkọ oyi ebuli ọfaghue ali ado

²⁴ Ijesu ọ gbo zẹ okhe irọkhọkọ olese khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Eri omhesẹ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi ọmọse ọghuo ni ọ kọ ado enete shi ishemhi oyọli.”

²⁵ Eliyosẹ, khi egbọkpa e ya lese-a, ọbe ọli ọ bhale ya kọ ebuli ọfaghue sọlo shi ọli ọ, ọ vu.

²⁶ Eni ado e zẹ khi e fu khi e ri itsagha lasese, eni ebuli ọfaghue e li zẹ lasese.

²⁷ “Ighọ eni ẹẹ ga eyi oni ọmọse e bhale ya gueye ọli, ẹẹ ọli, ‘Oga egbegbi ado ni u kọ shi ishemhi oye, ebuli ọfaghue e nu wẹ zẹ lasese kia sọlo shi wẹ?’

²⁸ “Obe mhe ọ riẹle ona.

“Eni ẹẹ ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuole eni ebuli ọ kua?’

²⁹ Oọ wẹ, Iiye! Irari khi ini a vuole eni ebuli-a, a ya dọ obọ vuole eni ado ma eni ebuli.

³⁰ A zẹ ni e ga fu kugbe ya ramhi egheghe ikhiesẹ. Egheghe aghọ, mhi ya gueye eni ẹẹ khiesẹ, e kpe vuole eni ebuli-a, e gẹ wẹ ikhuli, e tose wẹ-a, e tigbe khiesẹ eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

Okhe irọkhọkọ oyi ukpamhi ọara imọsitadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

³¹ Ijesu ọ zẹ okhe irọkhọkọ olese khasẹ wẹ. Oọ wẹ, “Eri omhesẹ ni Eshinegba ọ mhọli shi agbọ oyi egbọ o li abi ukpamhi ọara ni a lu imọsitadi ni ọmọse ọghuo ọ rọ ya kọ ishemhi oyọli.

³² Ukpamhi ọli, o khi oghuo ikpamhi ẹẹra ni e she nẹ nya, ama ini o fu vule, lọli o ke fu dọsẹ emini a kọ shi oni ishemhi nya. O mele ọara oni ofunẹ a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabọ eyọli.”

*Okhe irokhokho oyi ifuma
(iLuk 13.20-21)*

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasẹ we, oo we, “Eri omhesẹ ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi ifuma ni okpotso o ro ma ifulawa ni o bu wushe, ni o roli fuma shi o.”†

³⁴ Okhe irokhokho ijesu o ro gue ingme ena yewe. Oa tigbe gue ingme okhoghwo yewe ni oa khi okhe irokhokho.

³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni omekeguele o ngme. Ni oo,

“Okhe irokhokho
mhi ro ya nu we ngme.

Mhi ya gue ingme

ni a rote igbaekele

oyi agbo ro sheli ye we.”‡

³⁶ Abi ijesu o ro ze eni ebubu egbo obo, ni o ro ya lo elemhi owa, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li. Eẹ oli, “Gueye anye emini okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ Ijesu oo, “Ogbo ni o ri eni egbegbi ikpamhi emhi ekomhi ko, o khi Omi Ogbo.

³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbo ona, eni ikpamhi ado enete egho e khi egbo ni e ya ri egbewe na Eghiele oyi Eshinegba. Eni ebuli ofaghue e khi egbo eyi Okphaghie.

³⁹ Okphaghie o khi Obe ni o ri eni ebuli ko ifu ishemhi. Oni eghẹghẹ ikhiẹse o khi ikpukhokho agbo, eni eni eẹ ga egho e khi igeni eyi Eshinegba.

⁴⁰ “Ezeze abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egho, igho ikpukhokho agbo o ya li.

† 13:33 Li ze iLuk 13.20-21; iGal 5.9; Igbae 18.6 ‡ 13:35 Li ze Iwolo 78.2

41 Omi Ogbo ọ ya ghie igeni eyọli ya wolo ẹgbọ ni e yese ẹgbọ pfidọ ali eni e li okholo elemhi eghiele oyọli lasele.

42 A ya pfi we kulo elemhi avuerẹ, agho ẹgbọ e la ya ke vie ẹ le akọ akọ.

43 Eghẹghẹ agho ẹgbọ eyi Eshinẹgba e ya ke ge abi ovo elemhi agbo onogbo oyi Eshinẹgba. A mholi eso, a suọ emini mhia gueye ẹ ni a roli gbe akanya.”

Okhe irokhokho oyi epfue ni a ro sheli

44 “Eri omhesẹ ni Eshinẹgba ọ mholi shi agbo oyi ẹgbọ o li abi epfue ni a ro sheli ifui ishemhi, ni omose ọ tonọ eke me rue, ni ọ nyanya gbo roli sheli. Egbe e mu ọli, ọ ya ri emini ọ mholi nya de, ọ ya de oni ishemhi ogho.

45 “Eri omhesẹ ni Eshinẹgba ọ mholi shi agbo oyi ẹgbọ o li abi omose ni ọ nono ugbhe-ema.

46 Ini ọ me oni o lo mu eloe, ọ je apfe ya ri emini ọ mholi nya de, ọ de ọli.

Okhe irokhokho oyi aga

47 “Eri omhesẹ ni Eshinẹgba mholi shi agbo oyi ẹgbọ o gbo li abi aga ni egbifele e pfi lo oke oniemi ni o khishi, e muno ifele ododa.

48 Abi oni aga o ro vo, e ti ọli ngale egele. Igho, e shito e sanọ ifele eni e khi egbegbewe ọ kulo ughughu, e tsua eni ẹa ti kua.

49 Igho o ya li ogbele ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Eshinẹgba e ya sanọ ẹgbọ okholo ifuabo ẹgbọ eni e pfuase lasele.

50 E pfi ẹgbọ okholo egho kulo owa ere, ni e la ke vie, ee le akọ akọ.

51 “Eni ingmemhi ena nya e she lo ẹ eso?” E ọli, “Ii.”

52 Oo we, “Irarigho, eri oşese ushi nya ni o mele omoo odukhokho-a, ni o da mie Eghiele oyi Eshinegba shi udu, o li abi ogbo ni o mholi owa, ni o rote elemhi owa ni o ri itsua shi e rue epfue onogbo ali onodi o lasele.”

*Edeli eyi iJesu e kie oli
(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)*

53 Abi iJesu o ro ze eni okhe irokhokho ena se, O lase agho le.

54 O nyene egbe je eoli oyoli. O la owa ugamhi sese, egbo ni e suo oli, abo e sha we. E mhila, e lie, “Obo o te mhue ilasingme enana, obo o te me ikanya oshabo ena a gbe?”

55 “Oa she khi omi ikapita na? Oa khi iMeli o khi inyoli, iJemhisi ali iJosefu ali iSamoo ali iJudasi ea she khi inyoghuo oli?”

56 Ena ea khi inyoghuo oli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhie, Obo o te me enana nya?”

57 Irarigho, o ri elemhi bi we. §

Igho iJesu oo we, “Aa me ashini aa la mu ekpe na omekegele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli tse aa la mu ekpe na li.”

58 Itobo khi ea mhue irudunga, oa la agho gbe ikanya onyaloa ni e bu.

14

*Eghuli oyi iJonni Oni oo batazi
(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)*

¹ Eghenge agho, Erudu oghie eke iGalili o suo eko iJesu.

§ 13:57 Li ze iJon 4.44

2 O gueye eni e ga li, o, “IḶoni Oni o batazi na, ni o nyene egbe bhale agbo. Loli o ze ni o ro ligho mholi afu ro o gbe ikanya onyaloa enana.”

3 Irari khi EroḶu o ke kpe ghie ya mu iḶoni. O, a ri iweghē ge oli, a mu oli pfilo owa ighumha shi itobo ingme oyi EroḶiasi ughue iFilipu inyoghuo oni EroḶu.

4 Eri iḶoni o ke gueye EroḶu khi ushi oyi egbo iJu o a lama shi o ni o ro rue ughue inyoghuo oli iFilipu shi.*†

5 Oni egheghē EroḶu o nono ni loli gbe iḶoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi egbo iJu oo mu oli irari khi o lese khi egbo kpa e lese khi omekeguele iḶoni o khi.

6 Ama, ele ni EroḶu o ghele shi ogbele ni a ro bia li, omi EroḶiasi o gbe ishimhi khase we ni o ri egbe mu oni EroḶu dose.

7 O ri oni EroḶu romhi ishe, o neta omoḶe gueye oni omueshi khi loli ya ri emiemini o mhila lue na li.

8 Igho inyoli o ya sese oni omueshi, o ka gueye itali o khi iḶoni ukhomhi shi ukpeko na lue.

9 Abi o ro ngme oli ghō, egbe pfo oni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfoli ni e nu oli shito, o a ri emini o mhila na li.

10 Igho o ghie ya khi iḶoni ukhomhi o elemhi owa ighumha.

11 A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri oli na oni omueshi, oni omueshi o tsua li ghi inyoli.

12 Eniye odukhokho eyi iḶoni e bhale ya tsua ekuli oyoli ro ya to. E vu ya gueye iJesu.

* 14:4 Li ze iLev 18.16; 20.21 † 14:4 Li ze iLuk 3.19-20

*Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe le
(iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)*

¹³ Abi iJesu o ro su o emini a me, o fi e agho lase. O lo oko-ok e oni emhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e ro su ona e ri awe kia le deba li.

¹⁴ Abi iJesu o rote oni oko-ok e oni emhi fi e lase, ni o ro me eni ebubu egbo egho, elemhi we e ala li, eni ea ze, o re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniye odukhokho e bhale, ee oli, "Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu eoli ya de emhi le."

¹⁶ Ijesu oo we, "Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le."

¹⁷ Ee iJesu, "Ibuledi ishe ali ifele ava e khi emini awa lese mhue shi ana."

¹⁸ Ijesu oo we, "A rue we bhale ghi mhe ghue."

¹⁹ Oo, ogbogbo o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifele ava ali ibuledi ishe egho, o tsua we idane o ri ikphemhi na Eshinegba. O kholo eni ibuledi-a, o re we na eniye odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi we na we.

²⁰ Ogbogbo o le, o khue, e kpo le. Igho eniye odukhokho eyoli e san o eni e kpo le vo ighughu igbeva tsululu.

²¹ Emose agbele ishe (5,0000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma o.

*Ijesu o la ukhomhi oke kia
(iMak 6.45-52; iJon 6.15-21)*

²² Aghoagho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-ok e da je ukiekie oke obini o kpo le, o gueye eni ebubu egbo, ogbogbo o ke je.

²³ Ọ ọwẹ ẹni ẹgbọ kua se, ọ je ukhomhi ute ya sọ iromhi. Ogbomhi o mu eke, iJesu lẹlighuo ọ kie la oobo.

²⁴ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena, oni ọkọ-ọkẹ o she rọte eke lo oni oke kia nuata. Igho akpekpeli oniemi oo zughuse oni oke, ni o tsua oni ọkọ-ọkẹ ya nga ya tiemi.

²⁵ Ẹlẹ uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba we, ọ la oni ukhomhi oke ẹ kia.

²⁶ Abi eni eniye odukhokho e rọ me ọli khi ọ la ukhomhi oni oke ẹ kia, e yila. E tseṣe, e lie, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ IJesu ọ nyanya nu we ngme, ọọ, “A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ IPita ọọ, “Ọnọmhuẹ ini yeye lo igesikia, weṣe mhe mhi bhale debe oni ukhomhi oke.”

²⁹ IJesu ọọ li, “Bhale.” Igho iPita ọ fiẹ oni ọkọ-ọkẹ lasela, ọọ kia ukhomhi oke, ọọ le deba iJesu.

³⁰ Ama abi ọ ke rọ me abi oni ukpokpomhi akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu ọli, ọọ tiemi elemhi oni oke. Ọ tseṣe, ọọ, “Ọnọmhuẹ tsumhi mhe!”

³¹ Igho iJesu ọ nise obo-a ọ mu ọli. Ọọ li, “Elọ o ze ni irudunga oye o rọ na she. Elọ o ze ni u rọ mhuẹ akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni ọkọ-ọkẹ, oni akpekpeli o pfoṣhe.

³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ẹẹ ọli, “Igesikia lo khi, Omi Ẹshinegba u khi.”

*Ijesu ọ la iGenesareti ri oni ọọ ghua ze
(iMak 6.53-56)*

³⁴ Abi e ke rọ da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesareti.

³⁵ Abi egbọ ni e la oni ekẹ e rọ lẹsẹ khi iJesu lọ, e ghie ghi egbọ ni e la ẹoli i kia gasẹ oni ẹoli nya. Egbọ e tsua egbọ eyẹwẹ nya ni ẹẹ ghua ghi ọli.

³⁶ E lema li ọ kpekpẹ ọ lẹsẹ zẹ ni eni ẹ ghua e ri obọ ti esọ awulu ni ọ sọ. Egbọ nya ni e ri obọ ti ọli, e zẹ.

15

Osẹsẹ ipfuasẹ na ekelemhi (iMak 7.1-13)

¹ Ighọ egbọ iFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ẹẹ,

² “Elo o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa ya ri osẹsẹ ni ititawa e rọ shi ekẹ gbe akanya? Ẹa ya kpe abọ-a neni e le eminale!”

³ IJesu ọọ wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ ri itobọ ushi oyẹẹ gbe ushi oyi Ẹshinẹgba-a?”

⁴ Irari khi Ẹshinẹgba ọọ liẹ, ‘Ogbọ ọ ke ri ekpẹ na itali ali inyọli,’ ali khi, ‘Onini ọ da ku itşẹ na itali okekhi inyọli ne, a gbe ọli-a.’*

⁵ Ama abi ẹẹ a ke ngme khi, ini ogbọ ọ mhọli ikpaghọ ni ọ kha rọ na itali okekhi inyọli, ni ọ ke rọ liẹ khi eni ikpaghọ eghọ khi lọli mu udu pfi, khi Ẹshinẹgba lọli ke ri eni ikpaghọ ya na.

⁶ Khi ọ guẹ kia ini ọa ke riẹ ri ikpaghọ na itali ali inyọli. Ina a li ri ẹloe ẹ gbe ushi oyi Ẹshinẹgba ni a ba mẹ asha ke deba osẹsẹ oyẹ e.

⁷ Ẹẹ e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele ọ kpe lina ngme ọli shi ẹ egbe ni ọ rẹ,

⁸ “Eni egbọ ena, unu e rọ mu ekpẹ ẹ na mhẹ, ama udu oyẹwẹ o nuata shi mhẹ ọ.

* **15:4** Li zẹ Okiali 20.12; 21.17; iLẹv 20.9; iDẹut 5.16

9 Afuẹ e mema ga mhe,
irari khi oseşe oyi ẹgbọ ẹẹ seşe ẹgbọ,
abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ọgbọ ọọ khi ọni ọa pfuase
(iMak 7.14-23)

10 Ijesu ọ lu ẹgbọ ni e legba, ọọ we, “A ri esọ shi mhe eke, ni a mhuẹ ilẹsingme.

11 Ọa khi emini ọgbọ ọ rọte unu le tiemhi elemhi e rọli ẹ khi ọni ọa pfuase, ama emini e te ọli unu ya fiẹ e ri ọgbọ khi ọni ọa pfuase.”

12 Ighọ eniye odukhokho eyọli e bhale deba li e mhila li, ẹẹ ọli, “U li leşẹ khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi ẹ bi ẹgbọ iFarisi?”

13 Ijesu ọọ we, “Ọara ni Itamhe na iloghie ọa da rọ kọ ne, a ya vu ọli eke-a.”

14 A khi ze ni ingme oyewe o nase ẹ udu. Ezalo ni eri ezalo ẹ kia e khi. Ini ọzalo ọ mu ọzalo ọnabi lọli obọ rọ ọ kia, eri wewe ava e ga de ya pfilo ateke.‡

15 IPita ọọ ijesu, “Gueye anye abi oni okhe irọkhokho ena e ngme.”

16 Ijesu ọọ we “Aa kie leşẹ emini mhia ngme?”

17 A leşẹ khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne ọli ẹ kua?

18 Ama emini o da te unu lasele ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e dobe ri ọgbọ ọ khi ọni ọa pfuase.§

19 Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te ẹ lasele. Usamhi abi a liẹ gbe ugbeli, ali abi a liẹ kia okia, abi

† 15:9 Li ze Aza 29.13 ‡ 15:14 Li ze iLuk 6.39 § 15:18 Li ze iMat 12.34

liẹ do ighiatọ ni a rọ na eta ali iku itsebo ali iyese ogbo-a, ali ni a rọ o pfi otsese egbhue.*

²⁰ Emhi enana e ri ogbo o khi oni o a pfuase. Ama ini ogbo o le eminale ni o a rọ kpe abo, o a ri ogbo khi oni o a pfuase.

*Irudunga oyi okpotso ongi iKena
(iMak 7.24-30)*

²¹ Ijesu o te agho vu, o bhale eke iTai ali iSidoni.

²² Okpotso ongi iKena ni o la ukiekie eke ogho o bhale deba ijesu o lema li, oo li, “Onomhue Omi iDefidi kpekpe mholi ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi o mhue ayemhe okphaghie. Oo ze mu oli gba memena.”

²³ Ama ijesu o a so oli o. Eniye odukhokho eyi ijesu, e ijesu o khu oni okpotso khi oo kpe okeke deba ewe.

²⁴ Ijesu oo we, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

²⁵ Oni okpotso o suo ona, o bhale ya de wugha odalo oyi ijesu, oo li, “Onomhue kpekpe kpaghie mhe obo.”

²⁶ Ijesu oo li, “Oa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

²⁷ Oni okpotso oo, “Igho lo gueguegue, Onomhue. Ama ewa ee le eminale ni o rọte ukhomhi itebu oyi oni o mholi we de kua eke.”

²⁸ Ijesu oo oni okpotso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aghoaghọ omi oli o ze.

²⁹ Ijesu o te agho vu, o rọte oke oniemhi iGalili le. O nga ukhomhi ute ya shito.

* **15:19** Li ze iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

30 Ebubu ẹgbọ e bhale deba li aghọ, e tsua ẹgbọ ni e guoghọ awe-a, ali eni e zẹ alo ali eni e le esọ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu ẹgbọ ni e mhue ighuamhi ododa bhale ya shi ufuẹge oyi iJesu. O ri wewe nya ze.

31 Abọ e sha ẹgbọ abi e rọ me khi ingmenu ee ngme, ẹgbọ ni e guoghọ a, e vule kia, eni e zẹ alo e me eke, ighọ, ee kuẹghie Eshinegba oyi iZireni.

*Ijesu o ri eminale na ẹgbọ agbele ene le
(iMak 8.1-10)*

32 Ijesu o lu eniye odukhokho eyoli, o o we, “Elemhi ẹgbọ ena e ga lala mhe irari khi ele-ese na ni e te nu mhe la akana. E a me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

33 Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu ẹgbọ ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

34 Ijesu o mhila we, “Ibuledi ingme a mholi shi agho?”

E o li “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

35 Igho iJesu oo eni ẹgbọ e shitọ ekekhe.

36 Igho o rue eni ibuledi egho ali eni ifele o kphemhi na Eshinegba shi o. O khi we a, o rewe na eniye odukhokho eyoli e kemhi we na eni ẹgbọ.

37 Ogbokpa o le, o khue. Eniye odukhokho eyoli e sanọ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vọ tsuulu.

38 Emose agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ogbọ o a leli ikpotso ali eniye ma o.

39 Ijesu o vese eni ebubu ẹgbọ kua se, o lo oko-oke oniemi je ukiẹkie eke iMagidaleni.

16

*E mhila iJesu o ri oḷeḷe khase ewe
(iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)*

¹ Egbọ iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba iJesu e ya mu oḷi fe. E mhila li o ri oḷeḷe ni o te iloghie bhale khase we.*

² IJesu oḷo we, “Ini ogbomhi oḷo mu eke, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’

³ Eḷe uzogbe, a guele khi, ‘Ame o ya rue amo irari khi idane oḷo yile, o gbo bishi-a.’ A guḷe bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa doḷe e guele emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme.

⁴ Eḷe egbọ ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe oḷeḷe? Aa ya ri okhoghuo khase e, se ni onayi iJona omekeguele.”†

Igho iJesu o pfi we shi agho vu.

*Oyese oyi egbọ iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)*

⁵ Abi eniye odukhokho eyoli e ro da oni oko oniemhi ni o khi shi je egele ukiye obini o kpole se, e sato khi wewe e a yeḷeḷe tsua ibuledi.

⁶ IJesu oḷo we a mhuḷe egbhe e shi angeli oyi egbọ iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

⁷ Eni eniye odukhokho e nu egbewe ngme oḷi khi itobo khi wewe e a tsua ibuledi bhale iJesu o ro ngme ona.

⁸ IJesu o suo emini e ngme, oḷo we, “Eni e a mholi irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ezọ eminale?

* **16:1** Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † **16:4** Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ **16:6** Li ze iLuk 12.1

9 Aa kie lẹsẹ ingme? Aa sato abi mhi rọ kemhi ibulẹdi ishe na ẹgbọ agbeḽe ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpọle vọ?§

10 Ali ibulẹdi ishilua ni mhi rọ na ẹgbọ agbeḽe ene le, ighughu ingme a sanọ eni e le kpọle vọ?*

11 Elo o zẹ khi aa kie lẹsẹ khi ọa khi ingme ibulẹdi mhi nu ẹ gue? Ama, mhiẹ a mu egbe ẹ shi oyese oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.”

12 Lọli eniyẹ odukhokho eyọli e rọ tigbe lẹsẹ khi, ọa khi ingme ifuma ni a rọ nye ibulẹdi ọ nu wẹ ngme ẹ shi, ama ingme osesẹ ẹgbhọli oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ọọ ngme.

IPita ọ guele oni iJesu ọ khi

(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

13 Abi iJesu ọ rọ bhale eke iSizeria iFilipi, ọ mhila eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Oghuo ẹgbọ e famhi ẹ liẹ khi Omi Ogbọ ọ khi?”

14 Ẹẹ iJesu, “Eri ẹgbọ eghuo ẹ khi iJoni Oni ọọ batazi ẹgbọ u khi, eghuo ẹ lu ẹ, Elaja, eghuo ọ ẹ khi, iJeremaya u khi, eghuo ẹ khi, ọọghuo emekeguele u khi.”†

15 IJesu ọọ wẹ, “Ẹẹ oye ẹ, ọghuo ẹ khi mhi khi?”

16 ISamọ iPita ọ rọ ọli, “Yeyẹ u khi oni iKirisiti Omi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ.”‡

17 IJesu ọọ li, “Oni a khi vọsẹ na u khi, iSamọ omi iJona. Ọa khi ọgbọ ọ ri igesikia ona khasẹ ẹ, obọ oyi Itamhẹ na iloghie o te bhale.

18 Mhi gueyẹ, yeyẹ iPita, (ni u khi eche). Oni ungmemhi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhẹ ni

§ 16:9 Li zẹ iMat 14.17-21 * 16:10 Li zẹ iMat 15.34-38 † 16:14 Li zẹ iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 ‡ 16:16 Li zẹ iJón 6.68-69

e mie mhe suọ nga, ekpabọ oyi eghuli ọa dobe ya mu ọli ọ le.

¹⁹ Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbọ ona ne, Eshinegba ọa ya li lama shi ọ obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbọ ona ne, ọ ya lama shi ọ obini iloghie.”§

²⁰ Ijesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli e khi gueye egbọ khi lọli khi ọni iKirisiti.

*Ijesu ọ gue ingme eghuli oyọli le shi eke
(iMak 8.31--9.1; iLuk 9.22-27)*

²¹ Rote egheghe aghọ vu iJesu ọ te gueye eniye odukhokho eyọli, ọọ, liẹ, “Mhi mema ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abọ eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-esẹ a ya guise mhe le bhale agbọ.”

²² Ighọ iPita ọ lu ọli fiẹ je olase ọ liẹ ọli ọ khi ke gbo ngme ghọ, “Eshinegba ọ bighi ọli ku a, oghọ ọa ya tse shi ẹ egbe!”

²³ Ijesu ọ mu egbe pfi ọọ iPita, “Vu mhe ana, ọkphaghie! Ozuode u khi shi mhe ọ, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obọ oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbọ.”

²⁴ Ighọ iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli, ọọ we, “Ini ọgbọ ọ da nono ni lọli deba mhe ne ọ mema ya kie egbọli ọ tsua apfida oyọli ọọ deba mhe.*

²⁵ Irari khi ọgbọ ni ọ da dua ni lọli tsumhi ayemhe oyọli ne, agbọ onabi oyi Eshinegba o ya de ọli obọ-a,

§ 16:19 Li ze iMat 18.18; ijọn 20.23 * 16:24 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27

ama ọgbọ ni ọ da ri itobọ oyemhẹ rue ayemhẹ oyọli pfi-a ne, ọ ya tsumhi ọli.†

²⁶ Ighe eleli ni ọgbọ ọ ya mẹ ini ọ le ugu agbọ ona nya, ni ayemhẹ oyọli o rọ de ọli obọ-a? Abi khi elo ọgbọ ọ doḅe rọ ya fali ota rọ to ayemhẹ oyọli.

²⁷ Irari khi Omi Ọgbọ ọ ya bhale elemhi ufumhi oyi Ẹshinegba lọli ali igeni eyọli, eghẹghẹ aghọ ọ ya ri eleli na ọgbọgbọ abi ọ li gbe.‡

²⁸ Mhi gueyẹ ẹ khi ẹgbọ eghuo e la ana memena ni ẹa ya ghu ne, ni e rọ ya mẹ khi Omi Ọgbọ ọ ọ bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi iJesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbẹlẹ-esesa o dọṣe se, iJesu ọ rue iPita ali iJemhisi ali iJoni ikhi inyoghuo iJemhisi, wẹwẹghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha.

² Ọ la aghọ mu mela-a ukpẹloe wẹ. Alo eyọli e gẹ abi ovo, itsua ni ọ sọ e gẹ abi ákpá.

³ O li dẹnẹ, ghe khe, e mẹ khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesu ẹ ngme.

⁴ Ighọ iPita ọ ọ iJesu, “Ọnọmhue, o ma guẹ ti khi anye la ana! Ini o ghọle ẹ, mhi ya tọ okhọlo ese, oghuo ọ o khi o ye, olese ọ o khi oyi iMosisi, onokpọle o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi ọ kie li ngme, ighọ otughunu ni o gẹ nyanyanya o bhale ya khukhu wẹ-a. E suọ khi uruli o rọte oni otughunu liẹ, “Omimhẹ ni mhi

† 16:25 Li zẹ iMat 10.39; iLuk 17.33; iJón 12.25 ‡ 16:27 Li zẹ iMat 25.31; Iwolo 62.12; iRom 2.6

nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe. A suo emini o gueye e.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro suo ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu we.

⁷ Igho iJesu o bhale ya ri oboto we, o o we, “A vule, a khi ke ze ni ulishi o mu e.”

⁸ Abi e ke ro yase alo eke, ea ke me ogbokhoghuo agho se ni iJesu lolighuo kpe.

⁹ Abi e ro tiemhi oni ute le, iJesu o tse agua ye we, oo. “A khi gueye ogbokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogboto le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ee, “Elo o ze khi esese Ishi eyi iMosisi e lie khi Elaja o mema kpe ya bhale?”‡

¹¹ IJesu o o we, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke.

¹² Ama mhi gue e ye e khi Elaja o she bhale ama egbo ea lama khi loli o khi, e li oli abi o ghole we. Igho e ya li na Omi Ogboto osoli.”§

¹³ Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lese khi ingme oyi iJoni Oni o batazi egbo o o ngme.

IJesu o ri omoto ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e ro nyene egbe bhale deba eni ebubu egbo, omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu.

¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhue ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase

* 17:5 Li ze Igbae 22.2; iDeut 18.15; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 17:5 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 17:10 Li ze iMala 4.5 § 17:12 Li ze iMat 11.14

ọli gba. Isheghuo o mu ọli ẹ pfilo erali, isheghuo o de pfilo oke.

¹⁶ Eri mhi rue ọli ghi eniye odukhokho eye, ẹa dobe roli ze.”

¹⁷ Ijesu ọọ, “Ashi mhi beshi ri abo mu udu na ẹ ya ramhi, ẹẹ egbo ni ẹa mhue irudunga ali iwali egbo, ẹle ingme mhi ke beshi ri abo mu udu na ẹ ya ramhi? A rue oni omọ ghi mhe ana.”

¹⁸ Igho ijesu o mhese na oni ayemhe okphaghe ogho, o te ọli egbe fie ya lase, oni omọ o ze aghoaghọ.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba ijesu abi o ro kpe lolighuo le, e mhila li, ẹẹ ọli. “Elo o fe ze khi anye ẹa dobe khu oni ayemhe okphaghe ya lase?”

²⁰ Ijesu ọọ we, “Itobo khi irudunga oye ẹ oo she lo. Mhi gueye ẹ khi ini a mhue irudunga ni o she abi ukpamhi oara imositadi, a ya dobe gueye ute ona, ẹẹ ọli, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini o a ya ze ẹ ke li.”

²¹ [Ama ode ni a te dobe khu ayemhe obe onana fie lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfipfi.]*

*Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)*

²² Abi eniye odukhokho eyoli e ro bhale iGalili, ijesu ọọ we, “Eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbọ na egbo de.

²³ E ya gbe ọli-a, ama elenuzi-esẹ a ya guise ọli le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila ijesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi

* **17:21** Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2

Ḙshineḡba e bhale deba iPita, e mhila li, “Ḙṣeṣe oyẹẹ ọ li fẹ zẹ oga oyi Owa oyi Ḙshineḡba?”†

²⁵ IPita ọọ wẹ, “Ee.”

Abi iPita ọ rọ lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu ọ kpẹ ngme. Ọọ, “ISamọ, eghuo u fẹ sa khi enighie ena agbọ ona e famhiẹ mie oga? Emọ-ekẹ abi epfese?”

²⁶ IPita ọọ, “Epfese.”

IJesu ọ li, “O ti shọ! Oghọ o rọkhasẹ khi ọmọ ekẹ ọa khi ọni ọọ zẹ oga.”

²⁷ “Ama ini awa khi lue na wẹ, je okẹ ya pfi ugba oyẹ pfilo. Afele ni u tode ya mu, khueghie ọli unu-a, u ya me ọli ukpaghọ unu rue. Rue ọli ni u rọli ya zẹ oni oga oyemhẹ ali oyẹẹ.”

18

*Ḙghuo ọ funẹ shi Eghiele oyi Ḙshineḡba
(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)*

¹ Ḙghẹghẹ aghọ, eni eniyẹ odukhokho e bhale deba iJesu, e mhila li, “Ḙghuo ọ fẹ funẹ shi Eghiele oyi Ḙshineḡba?”*

² Ighọ iJesu ọ lu ukuku ọmọ bhale migha wẹ odalo.

³ Ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniyẹ, aa ya lo Eghiele oyi Ḙshineḡba.†

⁴ Ọgbọ ni ọ ga funẹ shi Eghiele oyi Ḙshineḡba khi, ọni ọ ri egbọli tiemhile abi ukuku ọmọ ọnana.

⁵ “Ọnini ọ da ri irari eva oyemhẹ mie ọmọ ọnana ne, mhẹmhẹ ọ mie.

† 17:24 Li zẹ Okiali 30.13; 38.26 * 18:1 Li zẹ iLuk 22.24 † 18:3 Li zẹ iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2

⁶ Ama ini ogbòkòghuo ọ yẹsẹ enana ni e mie mhe suọ pfi, ini a bie mu iko zu ogbò ọgho ghọ uruli tsua pfilo elemhi okẹ oniẹmhi, o ti ne.

⁷ “O maa kholo mu egbo ni e yese egbo o lamhe. Ogbò ọa dobe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe egho ghọ egbe.

⁸ Ini obọ oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi ọli pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbo o khi okhomhi ya lo agbo na agbo agbo, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.‡

⁹ Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfi. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e ro gba ne, pfi e ya lo ilimhi iriere. §

*Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa
(iLuk 15.3-7)*

¹⁰ “A khi ze ni a ri eloe gbe eni ẹa mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewe na iloghie e migha odalo oyi Itamhe egho ghokpa.

¹¹ [Eri mhemhe Omi Ogbò mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

¹² “Se a sa shi o? Ini ogbo o mhu e isumha egbhueshe ni oghuo o, o ro wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oa la egbhueshe egho obọ, o ya nono oghuo ni o wa a egho?

¹³ Ini o me ọli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu ọli shi oghuo ogho dose oghuo oa la egbhueshe enekpole ni ẹa waa.

¹⁴ Igho Ita e na iloghie oa li nono eni ẹa mu eloe enana ni e wa-a.

‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29

Inyoghuo ẹ ni ọ pfido nẹ

15 “Ini inyoghuo ẹ ọ lue nẹ, lẹ deba li ka gueyẹ ọli emini ọ li. Ama zẹ ni o khi yeyẹ ali lẹlighuo kpe. Ini ọ ri esọ shi ẹ eke, u she gbo sheshe ọli shi ode.*

16 Ama ini ọa ri esọ shi ẹ eke, lu ọgbọ ọghuo abi ava elese, ẹghẹghẹ agho ni e khi ọtsẹlẹ abi Ebe-nopfuase o ngme.†

17 Ini ọa ri esọ shi ẹ ọ, lẹ ya gue eni ingme nya yẹ ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Ini ọa gbo da ri esọ shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ ne, a ti kia nali. A rue ọli shi ọgbọ ni ọa miesuọ ali ọmionoga ọgbọ ọkhọlọ.

18 “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi emiemini aa da lama shi oni agbọ ona ne, aa ya li lama shi ọ na ẹ obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbọ ona ne, a ya lama shi ọ na ẹ obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueyẹ ẹ khi ini ẹẹ otuava a da lama shi emhikhoghuo agbọ ona ni a rọ sọ iromhi shi ọ ne, Itamhẹ ni ọ la iloghie ọ ya riẹlẹ ọli na ẹ.

20 Irari khi asha ni ẹgbọ ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhẹ ne, mhi nu wẹ la agho.”

Okhẹ irọkhọkhọ ọni ọa ya gbe kua na ọgbọ

21 IPita ọ bhale deba iJesu, ọ mhila li, “Iti-ingme inyoghuo-mhẹ ọ fẹ ya lue na mhẹ ramhi ni mhi rọ ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 IJesu ọọ li, “Iiye, ọa khi iti ishilua tse, ama iti egbhuesẹ ali igbe asha ishilua.§*

* 18:15 Li zẹ iLuk 17.3 † 18:16 Li zẹ iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li zẹ iMat 16.19; iJon 20.23 § 18:22 Li zẹ Igbae 4.24 * 18:22 Li zẹ iLuk 17.3-4

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni o o eni e e ga eyoli e bhale ya rokhase lue abi e li gbe akanya.

24 Abi o ro ghobino na we abi e li gbe na li, a rue omose oghuo ni o lo oli ekpa idududu bhale.

25 Abi oni omose o ro dobe fali eni ikpagho, oni oghie o o e mu oli ali ughue oli ali imi oli ya de ni o ro fali eni ota.

26 “Oni o o ga ogho o de ya wugha odalo oyi oni oghie, o o li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali e eni ikpagho nya.’

27 Igho oni oghie o ya mhue isomhelemhi na li, o gbe eni ota kua na li, o ze oli vu.

28 “Ama abi oni o o ga o ro fie lase, o me oni o o ga nabi loli ni o lo oli ikuku ikpagho. Igho, o khi awulu shi oli uruli, o o li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

29 “Onuzava oyoli ogho, o de ya wugha, o o lema li, o o li, ‘Kpekpe rabomudu na mhe, mhi ya fali e.’

30 “Ama o a lama na li. O o a mu oli ya shi owa ighumha ya ramhi ni o ro ya fali eni ota.

31 Abi eni e e ga enekpole e ro me emini o li, elemhi ee bi we. E le ya gue eni ingme nya ye oni oghie ogho.

32 “Igho oni oghie o ghie ya lu oni o o ga ogho, o o li, ‘Yeye oni o o ga ona okholo ona, mhemhe mhi gbe ikpokpomhi ikpagho ni u lo mhe kua ne irari khi u lema mhe,

33 waa khi oni o kha li mhue isomhelemhi na onuzi-ava oye abi mhi mhue isomhelemhi ne?’

34 Igho elemhi e bi oni oghie, o mu oli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni o ro ya fali eni ota ni o lo nya.

35 “Ina Itamhẹ na iloghie ọ li ya li ẹ ini aa rọte ekelemhi udu gbekua na inyoghuo ẹ.”

19

Ipfa-ughue-a (iMak 10.1-12)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme se, ọ te eke iGalili vu je eke iJudia ukiẹkiẹ oke iJodani,

² Ebubu ẹgbọ ẹ vẹ deba li. Ọ rẹwẹ la aghọ ze.

³ Ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fẹ ni e ba mẹ asha mu ingme ma li obọ. E mhila li, “Ushi oy-awa o fẹ lama shi ọ ọmọse ọ ri itobọ emhikhoghuo khu ughue ọli?”

⁴ IJesu ọ mhila wẹ, “Aa zẹ abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme khi eri Ẹshinegba ni ọ ma ẹgbọ te igbaekẹle, ọ ma ẹgbọ ọmọse ali ọkpotsó?”*

⁵ Ẹshinegba ọ gbolo ẹ, ‘Itobọ ona ọmọse ọ ya zẹ itali ali inyọli obọ, ọ to ma ughue-ọli ọ, wẹwẹ ava e mele ọgbọ ọghuo-a.’

⁶ Ẹghẹghẹ aghọ ẹa ke khi ava ama ọghuo. Itobọ ona, emini Ẹshinegba ọ she to ma, ọgbọ khi vase ọli-a.”†

⁷ Eni ẹgbọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo o zẹ khi Ushi oyi iMosisi o lama ọgbọ ọ nya ebe ipfa-ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli?”‡

⁸ IJesu ọọ wẹ, “Itobọ khi aa gbe udu o zẹ ni Ushi oyi iMosisi o rọ lama li na ẹ, ama ọa kpẹ te igbaekẹle lighọ.

* **19:4** Li zẹ *Igbae 1.27; 5.2* † **19:6** Li zẹ *Igbae 2.24* ‡ **19:7** Li zẹ *iDeut 24.1-4; iMat 5.31*

⁹ Mhi gueye ẹ khi ọnini ọ khu ughue ọli ni ọa rọ khi itobọ okia, ni ọ rọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, o she kia okia.”§

¹⁰ Eniye odukhokho eyi iJesu ẹẹ, ini o khia khi ina o bie khi iteva ọmọse ali ughue ọli, o bie ti ne ọgbọ khi rue ọkpotoso shi.

¹¹ IJesu ọọ wẹ, “Ọa khi ọgbọkpa oni osesẹ ona o gọ lu, sẹ ni eni Ẹshinẹgba ọ ri oni afu na e khi rue ọkpotoso.

¹² Irari khi emhi ebubu ẹẹ zẹ khi ebubu ẹgbọ ẹa ya rue ọkpotoso, ẹghuo, itobọ khi ighọ Ẹshinẹgba ọ ma wẹ, ẹghuo, itobọ khi ẹgbọ e rẹ wẹ khi ighọ, elese e ri ẹgbewẹ mele ọwali-a ni e mẹ asha ga Ẹshinẹgba ẹgbegbọ. Ọgbọ ni ọ dobe ya ri ẹgbe mie oni osesẹ, ọ ri ẹgbe mie.”

*IJesu ọ lema na eniye enikeke
(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)*

¹³ Ẹghẹghẹ aghọ, ẹgbọ ẹghuo e wolọ eniye enikeke bhale ghi iJesu ini ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi, ni ọ sọ iromhi na wẹ. Ama eniye odukhokho eyọli ee khu wẹ, e ti je ukhokho.

¹⁴ IJesu ọọ wẹ “A zẹ ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke khu wẹ irari khi wẹwẹ enana e mhọli agbọ oyi Ẹshinẹgba.”

¹⁵ Ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi sẹ, ọ rọte aghọ vu.

*Ọzẹo ni lolo pfue
(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)*

¹⁶ Ọzẹo ọghuo ọ bhale ya mhila iJesu, ọọ, “Ọsesẹ ọnete, elọ mhi fẹ ya li ni mhi rọ ya mhọli agbọ onabi oyi Ẹshinẹgba?”

§ 19:9 Li zẹ iMat 5.32; 1 iKọri 7.10,11

17 Ijesu ọọ li, “Elo o zẹ ni u rọ ọ lu mhe ọnete? Eshinẹgba luẹghuo kpe ọ lẹsẹ ti. Ini u wa nono ni u mhọli agbọ onabi oyọli, ri ishi eyọli gbe akanya.”

18 Ọ mhila iJesu, “Ishi eneghuo ọ?”*

Ijesu ọọ li, “Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatọ, khi pfi ọtsẹlẹ ẹgbhue mu ogbọ.

19 Mu ekpe na itẹ ali inye, gbo zẹ ni, u nono ingme oyi ọnuzava ọye abi u li nono egbe ẹ.”†

20 Ọni ọzẹo ọọ iJesu, “Te ekẹ vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpọ mhe le?”

21 Ijesu ọọ li, “Ini u wa nono ni u gba pfo, lẹ ya ri itsua ni u mhọli nya dẹ u kemhi eni ikpaghọ na ẹgbọ ni ẹa mhọli, ni u mhọli ẹpfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhe kia.”

22 Abi ọni ọzẹo ọ rọ suọ ona, egbe e pfo li-a itobọ khi ọọ pfue gba.

23 Ijesu ọọ eniye odukhokho eyọli, “Mhi gue ọli ẹ ye ẹ khi, o ma munu ni ẹgbọ ni e pfue e zẹ ni Eshinẹgba ọ mhesẹ na wẹ.

24 Mhi gbo gueye ẹ khi, ni ogbọ ni ọ pfue ọ rọ lo eghiele oyi Eshinẹgba, o ya munu dọsẹ, ni ogbọ ke dua ni lọli ri akphere rọte esẹ asuge ya fiẹ.”

25 Abi eniye odukhokho eyi iJesu e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ, e mhila li, “Oghuo ọ ke dobe ya lo Eghiele oyi Eshinẹgba shọ?”

26 Ijesu ọ bino wẹ, ọọ, “Ini a ri oyi ogbọ ngme, ona o ya munu, ama obọ oyi Eshinẹgba, emhikpa o zẹ ọli ẹ riẹlẹ.”

* **19:18** Li zẹ Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20 † **19:19** Li zẹ Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18

27 IPita ọ mhila iJesu, ọọ li, “Anye ni anye zẹ emhikpa obọ bhale deba ẹ ena, elọ anye ya mẹ ọ rue?”

28 IJesu ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi ini Omi Ọgbọ ọ da shitọ ukpẹkhomhi ufumhi oyọli ẹghẹghẹ agbọ Onogbọ, ẹẹ ogbava ni a deba mhẹ a ya nu mhẹ shitọ ikpẹkhomhi igbẹva, a mhẹsẹ ẹ na ẹdẹli igbẹva eyi iZireni.‡

29 Ọgbọkpa ni ọ da zẹ owa oyọli obọ, okekhi inyoghuo ọli, ni ọ zẹ itali ali inyọli obọ ali inyoghuo ọli ali imiọli ali ẹpfue eyọli obọ shi itobọ oyemhẹ ne, ọ ya mhue ẹpfue eghoghọ asha egbhueshe, ọ gbo mhue agbọ onabi oyi Ẹshinegba.

30 Ama ẹgbọ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

20

Okhẹ irọkhọkhọ oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

1 “Eri Eghiele oyi Ẹshinegba o li abi ọmọsẹ ọghuo ni ọ fiẹ lase ya wolọ ẹgbọ ẹluzogbe je ogba ipfonu oyọli ya gbe akanya.

2 Ọ lama khi lọli ya fali ọgbọgbọ ingmẹ ni a mie ogbẹlẹ. Ọ rẹwẹ je ogba ẹera ipfonu oyọli ya gbe akanya.

3 “Elemhi agogo itili ẹluzogbe, ọ fiẹ lasele, ọ mẹ khi emọsẹ eghuo e migha elemhi oki ni ẹa mhue oni ẹẹ gbe.

4 Ọọ wẹ, ‘A je ogba ẹera ipfonu oyemhẹ ya gbe akanya khi mhi ya fali ẹ emini o ti.’

‡ 19:28 Li zẹ iMat 25.31; iLuk 22.30 § 19:30 Li zẹ iMat 20.16; iLuk 13.30

⁵ Igho e vu.

“Elemhi agogo igbeva ele oguota ali agogo ese ele ogbomhi, o gbo ligho ya wolo emose elese.

⁶ Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya e emose elese ni ea li gbe okhoghuo. O mhila we, o we, ‘Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfuse eghenge-a, ni aa ro gbe okhoghuo?’

⁷ “E oli, ‘Irari khi ogbokhoghuo o lu anye shi akanya lo.’

“Oo we, ‘A je ogba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.’

⁸ “Ogbomhi o ke mu eke, oni o mhue ogba ogho, o lu oni o ri egbo e gbe akanya na li, oo, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali ogbogbo ota. O kpe rote egbo ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.’*

⁹ “O fali egbo ni e te agogo ishe elogbomhi gba akanya le ukpaghuo.

¹⁰ Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpaghoe eyewe e ya bu dose eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize.

¹¹ E mie ifata se, ee wolo oni o mhue ishemhi.

¹² E oli, ‘Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lese gbe akanya, ama rote ele uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovo ya ramhi ogbomhi. Ama u ya fali anye abizize!’

¹³ “Omhue-ishiemhi o ro otuoghuo elemhi we, ‘Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhe shi akanya ogbele?’

* **20:8** Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15

14 A mọ ikpaghọ eyẹ ẹ ni a ke je apfẹ. Onoghuo o de ẹ shi ọ ini mhi fali ọmọse ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali ẹ.

15 Abi khi mhia dobe ya li ikpaghọ eyemhe abi o ghọle mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi ọgbọ ni ọ somhopfa?’

16 “Ama ẹgbọ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

*Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyọli le shi eke
(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)*

17 Abi ijesu ọ rọ ọ nga iJerusalemu, ọ lu eniye odukhokho eyọli je asheghuo ya gueye, ọọ we.

18 “IJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobọ ri Omi Ọgbọ na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, aghọ e la ya pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

19 E tigbe rue ọli na ẹgbọ iJeta, e rọli li egia, e gbe ọli ite, e ta li ma apfida, ama ẹlenuzi-ese, a guise ọli le bhale agbọ.”

*Emini ughue iZebedi ọọ ijesu ọ riele na lue
(iMak 10.35-45)*

20 Ighọ ughue iZebedi ọ rue imi ọli ava bhale deba ijesu, ọ wugha li odalo, ọọ li ọ kpekpe ọ somhi lue opfa.

21 Ijesu ọ mhila li, “Elo wa nono.”

Ọọ li, “Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi ọghuo ọ kha shito ẹ obọ ita, ọnọkpole ọ shito ẹ ọgobo eghiele oye.”

22 Ijesu ọọ we, “Aa lese emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?”

Ẹ ọli, “Anye ya dobe.”

† 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30

23 Ijesu oọ, “A rọte uko ni mhi te da ya da, ama, ọa khi mhemhe mhi ya ze oni o ya shito mhe obo ita ali ogobo. Eni Ita o riefe we shi na e mholi we.”

24 Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho.

25 Igho ijesu o lu we tigbili, oọ we, “A lese khi ighie eyi egbo ifeta eri ee jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhese ri itoto e sha we ma.

26 Ama, ọa khi igho iteva oye e. Oni o da nono ni lolu fu ne, o khi oni oọ ga enekpole.‡

27 Ini ongege oọ nono ni lolu khi onodode, o mele oni oọ ga oyi enekpole a.§

28 Ezeze abi Omi Ogbọ, ọa li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

Ijesu o ri ezalo aava ze

(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

29 Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rọte iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li.

30 Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi ijesu o rọte agho dose. E tsefe, e lie. “Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

31 Oni ebubu egbo e dese we, e khukhu unu, ama e kiele tsefe leghe, e lie, “Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

32 Igho ijesu o migha, o lu we, oọ we, “Elo a nono ni mhi riefe na e?”

33 Efe oli. “Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a.”

‡ 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

34 IJesu o mhue ilelemhi na we, o ri obo ti we alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbọ e ri ufumhi na iJesu abi o rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

1 Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute eera Olivu. IJesu o la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo.

2 Oo we, "A je eoli ni a fe odalo oye e ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana.

3 Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghuo, a gueye oli khi Onomhue o ya rewe ri ele emhi, o gbo ya nyene we bhale lena."

4 Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo

5 "A gueye edeli iZayo,*

'A bino khi oghie oye e oo bhale deba e.

O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere,
ikhi Omi akphere.' "

6 Igho eniye odukhokho eyi iJesu e ye abi o ghie we.

7 Igho e rue oni akphere ali omi oli bhale, e bano ide eyewe egbe nga li egbe, iJesu o nga li shito.

8 Ebubu egbo e gueghie itsua eyewe naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghie-a shi ode.

9 Eni egbo ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tse, e kueghie oli, e lie,

* 21:5 Li ze iZaka 9.9

“Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”
 “Ikhivose khi oni o ri eva oyi Onomhue bhale.”
 Ikuęghie khi oyi Eshinegba.
 “Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi iJesu o ro lo elemhi iJerusalemu, oni edeli nya o wushe-a, egbo e mhila, e lie, “Oghuo oni omose onana o fe khi?”

¹¹ Eni egbo ni e nu oli kia e gueye we, ee “Ona khi iJesu oni omekęguele onge iNazareti na eke iGalili, ni a shobo na awa khi o bhale, ikhi oni awa migha khe.”‡

*IJesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba
 (iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)*

¹² IJesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba. O khu egbo ni e la elemhi oli e du oki kua. O ghino we abo itebu ni e la ngmomhi ikpagho kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u e de.

¹³ Oo we “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhe, owa ni a la lema o khi,’ ama a she roli mele owa oyi ighiat-a.”§

¹⁴ Ezalo ali eni e guogho awe-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eshinegba, O rewe ze nya.

¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi e ro me khi iJesu oo gbe ikanya onyaloa ododa, elemhi Owa oyi Eshinegba, ali khi eniye e la akagho tsesę leghe kuęghie oli, e lie, “Ikuęghie o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi we.

¹⁶ Igho e mhila iJesu, e oli “Wa a suo abi eniye ee ngme e?”

† **21:9** Li ze *Iwolo 118.25,26* ‡ **21:11** Li ze *iJon 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33* § **21:13** Li ze *Aza 56.7; iJere 7.11*

Ijesu oḡ, “Mhi suḡ.” O mhila wẹ, “Aa kpẹ suḡ abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni o.

“U she ri eniyẹ ali emofẹ

kuẹghię ikuẹghię ni o gba pfo’ ”*

¹⁷ Ijesu o te agho vu je iBetani. O gbhẹ agho ni ogbe o gbe.

Ijesu o ku itse na okhua-eni

(iMak 11.12-14,20-24)

¹⁸ Eḡ uzogbe abi o ke ro nyene egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe oḡi.

¹⁹ Igho o me okhua-eni epfe ode, o le ya bino oḡi, ama oḡa me udumhi okhoghuo ukhomhi o, se ni ebebe. Igho oḡ oni oḡara ogho “Wa gbo ya mo udumhi ghue!” Aghoagho oni oḡara o ku ebe-a.

²⁰ Abi eni eniyẹ odukhokho eyoḡi e ro me oḡi, abo e sha wẹ. E mhila li, eḡ. “Se o li kia khi oni okhua o ro gho nyanya ku ebe-a?”

²¹ Ijesu oḡ wẹ, “Mhi gueye e khi, ini a mhue irudunga ni aa ro mhue akhokhomhe, a ya doḡe li emini mhi li oni okhua ona. Oḡa khi onana tse, a ya lie oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo oko oniemhi,’ oni ute o suḡ na e.†

²² Irari khi ini a mhue irudunga, emiemini a so iromhi mhila a ya mhoḡi oḡi.”

A mhila ijesu obini o te mhoḡi afu

(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

²³ Ijesu o lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, “Afu eyi oghuo u ro gbe ikanya enana? Oghuo o ri afu ne?”

* **21:16** Li ze *Iwolo* 8.2 † **21:21** Li ze *iMat* 17.20; 1 *iKori* 13.2

24 Ijesu oṣo wẹ, “Mhẹmhẹ mhi ya li mhila ẹ ogbo oghuo, ini a da gbaghiẹ oṣia ne, mhi ya gueyẹ ẹ oni o ri afu ona na mhẹ.

25 Mhiẹ i, ibatazi ni iṣoni oṣo batazi na ẹgbo, oghuo o ri afu na li o ke batazi ẹgbo? Ẹgbo e ri oṣi na li abi khi Ẹshinegba lo?”

E nu egbewẹ khako, e liẹ, “Ini awa ẹ khi ‘Obọ oyi Ẹshinegba o te bhale,’ o ya mhila awa, ‘Elo o zẹ ni aa ro mie oṣi suo?’

26 Ama ini awa ẹ khi, ‘Obọ oyi ogbo o te bhale,’ ulishi apfowa oṣo mu awa, irari khi ogbokpa o leṣe khi omekeguele iṣoni o khi.”

27 Itobo igho e ke ijesu “Anye aa leṣe.” Ijesu oṣo wẹ “Mhẹmhẹ mhi aa li ya gueyẹ ẹ obini mhi te me afu.”

Okhẹ irokhokho oyi eniyẹ aava

28 “Se a me ona shi? Omose oghuo o mhue eniyẹ emose aava. O bhale deba oni ogbhali, oṣo li, ‘Omọ ke le ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

29 “Oṣo itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li deṣe, o mu udu pfi, oṣo le oni ogba ipfonu.

30 “Oni itawẹ o gbo le deba onikeke, o gbo ngme oṣi abi o kpẹ ngme oni ogbhali. Oni ikeke ogho o lama khi loṣi ya ye, ama o a tigbe ye.

31 “Onoghuo eniyẹ aava ena o riṣe emini itawẹ o nono?”

Ẹṣe ijesu, “Oni ogbhali.”

Ijesu oṣo wẹ, “Abi o li mhi li gue oṣi ẹ ye ẹ khi emionoga ali idegbe e she pfi ẹ shi ana kpẹ lo Eghiele oyi Ẹshinegba.

32 Irari khi abi iṣoni Oni oṣo batazi ẹgbo oṣo bhale ya seṣe ẹ ode ni a ya roṣe, ni aa lama mie oṣi suo.

Ama emionoga ali idegbe e mie ọli suọ, e mu pfi. Abi a tseku ri ẹloe oyẹẹ mẹ, aa kie mu udu pfi ni a miesuọ.‡

*Okhẹ irọkhọkhọ oyi eni a mie shi ogba ipfonu
(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)*

33 “A suọ okhẹ irọkhọkhọ olese. Ọmhue-apfẹ ọghuo ọ ya laọ ni ọ gua ogba ipfonu shi ukhokho apfẹ oyọli. Ọ khi ogba gase ọli, ọ riẹẹ ashini a la nye onyọ shi ọ, Ọ gbo tọ owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi ọ. Ọ rọli na ẹgbọ e ke ri ẹloe khu ọli, ọ vu ẹoli oboese. §

34 Abi ẹghẹghẹ ikhiẹsẹ o rọ ramhi, ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli ghi eni ẹgbọ, e ka mie wẹ eni e khi eyẹlue ghi lue.

35 “Eni ẹgbọ ni ọ rọ shi oni ogba oghọ, e mu eni eni ẹẹ ga eyọli, e gbe ọghuo, e gbe ọghuo-a, e tononokpọle eche.

36 Ighọ oni ọmọse ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese ghi wẹ ni e ke bu dọsẹ eni ọ kpẹ ghie. Ighọ eni e la oni ogba e li wẹ abi e kpẹ li eghọ.

37 Ikpukhokho ọ, ọ ghie omi ọli ghi wẹ. Ọọ, ‘E ya mu ekpẹ na li.’

38 “Ama abi eni e la oni ogba e rọ mẹ khi oni omi ọli ọọ bhale, e lu egbewẹ ochi, ẹẹ egbe, ‘Awa gbe oni omi ọli-a, ni awa le ugu oyọli.’

39 Ighọ e mu ọli e rue ọli je olase oni ogba, e gbe ọli-a.

40 “Irarighọ, ini oni ọ mhue oni ogba ipfonu oghọ ọ fẹ bhale, sẹ ẹẹ a sa khi ọ ya li eni ẹgbọ eghọ?”

‡ 21:32 Li zẹ iLuk 3.12; 7.29-30 § 21:33 Li zẹ Aza 5.1-2

41 Eẹ iJesu, “Eri ọ ya gbolo eni ẹgbọ ọkhọlo ẹghọ-a, ọ ri oni ogba na ẹgbọ elese, eni e ya ke ri eni e khi eyọli ghi ọli.”

42 IJesu ọọ wẹ, “Eẹ a kpe zẹ ọli abi a li kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasẹ khi:

“ ‘Echẹ ni itsọna e kie pfiá,
lọli o ke ya mele egbegbi echẹ
ni o kẹ mu ẹloẹ nẹ nya-a.

Ọnọmhue ọ lighọ riẹlẹ ona,
óó ti anye ẹloẹ gba’ ”*

43 “Irarighọ, ighọ a li ya mie ẹ Eghiele oyi Ẹshinegba obọ, a rue ọli na ẹgbọ ni ẹ riẹlẹ emini Ẹshinegba ọọ a ke riẹlẹ.

44 Ogbọ ni ọ da ya de nga oni echẹ ne, ọ ya guoghọ-a, ama ọgbọ ni oni echẹ o da de nga egbe ne ọ ya mhẹli-a abi ifufu.”

45 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali ẹgbọ iFarisi e rọ suọ oni okhẹ irọkhọkhọ ona, e lẹsẹ khi wẹwẹ iJesu ọ nu ngme.

46 E nono ode ni wẹwẹ e tẹ mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi ẹgbọ e lẹsẹ khi ọmekẹguele iJesu ọ khi.

22

*Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukue ni á lá rue ọmueshi
(iLuk 14.15-24)*

¹ IJesu ọ gbo ri okhẹ irọkhọkhọ ona nu wẹ ngme, ọọ,

² Eri Eghiele oyi Ẹshinegba o li abi oghie ọghuo ni ọ gbhẹ ukue na omiọli ni ọọ rue ọmueshi.

* 21:42 Li zẹ *Iwolo* 118.22-23

3 Ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli e ka gueye ẹgbọ ni ọ gbhẹ oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

4 “Ighọ ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, ‘A ka gueye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ıla, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuẹẹ ọmueshi.’

5 “Ama eni ẹgbọ ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Ọghuo ọ vu ishemhi, ọlese ọ vu oki.

6 Ọghuo ọ ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga eghọ, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a.

7 Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ọ ghie ekhọli-okhue eyọli, e ka gbolo eni ẹgbọ ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e tose wẹ apfe-a.

8 “Ighọ ọni oghie ọ luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, ‘A she mu egbe ukue oyemhe shi eke se, ama ẹgbọ ni mhi lu shi ọ, ẹa khi eni a kha lu shi ọ.

9 Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu ẹgbọ e legba, ọgbokpa ni a da me ne, a lu ọli bhale oni ukue.’

10 Ighọ eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e me kpa tigbili, ghe ẹgbọ enete ali ikhiakhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhẹ oni ukue shi o vọ ẹgbọ.

11 “Ama abi ọni oghie ọ rọ bhale ya bino eni ẹgbọ, ọ me khi ọmose ọghuo ọ la aghọ ni ọa sọ itsua ukue ni a rọ khuẹẹ ọmueshi ye ughue.

12 Ọni oghie ọ mhila li, ‘Ọmue se u li lo ana le ni u wa rọ sọ itsua oyi ukue ni a rọ khuẹẹ ọmueshi,’ Oni ọmose ọa dobe sọli ọ.

13 “Ighọ ọni oghie ọ gueye eni eni ẹẹ ga eghọ, ‘A mu ọli ge abọ ali awẹ, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le akọ akọ.’*

* **22:13** Li ze *iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28*

14 “Ogbokpa a lu ama ikuku wẹ ni e mie oni ulumhi, a zẹ.”

*A mhila iJesu ini a ke zẹ oga na iSiza
(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)*

15 Igho ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya gba abi e li ya ri omhila mẹ asha mu iJesu.

16 E ghie eniyẹ odukhokho eyewẹ ali eniyẹ odukhokho eyi Erodu deba iJesu, ẹ ọli, “Oşese, anye leşẹ khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ seşẹ igesikia oyi ọghuemhẹ oyi Eshinẹgba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbokhoghuo, itobọ khi ẹgbolie ọa la ọnini ọgbọ ọ khi.

17 Gueyẹ anye, se o fe li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fe ti ni awa zẹ oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

18 IJesu ọ leşẹ ugbamhi obe ni e gba, ọọ wẹ, “Eẹ eri ugamhi ku alo, elo o zẹ ni a rọ nono ni a di mhe mu?”

19 A rue ukpaghuo ni a rọ zẹ oga khase mhe ghue!” Igho e rue ukpaghuo bhale ghi ọli.

20 Ọ mhila wẹ “Alo eyi ọghuo na? Eva oyi ọghuo na?”

21 E ọli “Eyi iSiza.”

Igho iJesu ọọ wẹ, “Irarigho, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinẹgba na Eshinẹgba.”

22 Abi e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ, e zẹ ọli obọ, e vu.

*Ingme ughue iruerue ali irote eghuli guale
(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)*

23 Oni ogbele ẹlegho, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo.†

† 22:23 Li zẹ Ika 23.8

24 E ọli “Osese, iMosisi ọ gueye anye khi, ini ọmose ọ ghu-a ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo ọli ọ rue oni ọsamhi olimhi ni ọ bia eniye na li na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ọgho.‡

25 Mena inyoghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Oni ọgbhali ọ rue ọkpotsọ ọ ghua, abi ọa rọ bia eniye, ọ ze oni ọkpotsọ obọ na inyoghuo.

26 Igho eghuli o li gbe inyoghuo ọli ọnuzava ali ọnuzase ya ramhi ọnuzi-oshilua ẹa ga bia ọmọ ọkhoghuo na oni ọkpotsọ.

27 Ikpukhokho ọ oni ọkpotsọ ọ ghu a.

28 Mena, ọgbele iteghuli guale, ughue ọghuo ọ fe ya khi elemhi ewe nya, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue ọli shi?”

29 Ijesu ọọ we, “Eri a da ode! Itobo khi aa lese ungmehi oyi Eshinegba ali itoto eyoli lo.

30 Irari khi ini ẹgbọ e rọte eghuli guale, ẹa ke ya rue ikpotso, we khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie.

31 Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e ghu-a ne, eri aa suọ abi Eshinegba ọ ngme ẹ.

32 O khi, ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Abu-raamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekọpu.’ Eshinegba oyi ẹgbọ ni e la agbọ ọ khi, ọa khi Eshinegba oyi ẹgbọ ni e ghua.”§

33 Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ suọ ona, abọ e sha we shi ose ni ọ sese.

Ushi ni o ga fune nya
(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

‡ 22:24 Li ze iDeut 25.5 § 22:32 Li ze Okiali 3.6

34 Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ khi iJesu ọ pfi ẹgbọ iSadusi okpẹ unu, e le gba.

35 Ọghuo ọ elemhi wẹ ni ọ khi ọsẹsẹ ushi ọ rọshẹka ni lọli doḅe ri ushi mu iJesu. Ọ mhila li ogbọ.

36 Ọọ li, “Ọsẹsẹ, Ushi onoghuo o ga funẹ nya elemhi Ishi eyi iMosisi?”

37 IJesu ọọ li, “Ri udu oyẹ nya ali ayẹmhẹ oyẹ nya ali usamhi udu oyẹ nya nono ingme oyi Ọnọmhue Ẹshinegba oyẹ.”*

38 Onana o khi ushi onododẹ ali oni o ga fu nẹ nya.

39 Eri onuzi-eva o gbo li abi lọli, ni ọọ li, ‘Nono ingme oyi ogbọ ọlese abi u li nono ingme egbe ẹ.’†

40 Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeguele nya, e te zẹ.”‡

Omi ọghuo Omiepfuese ọ khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

41 Abi ẹgbọ iFarisi e kie li la aghọ eghọ, iJesu ọ mhila wẹ.

42 “Sẹ a khọkhọ shi Ọmiepfuese ọ? Omi ọghuo ọ fẹ khi?”

Ẹ ọli “Omi iDefidi.”

43 IJesu ọọ wẹ, “Elo o ke ze khi iDefidi ọ rọte elemhi ayẹmhẹ lu ọli, ‘Ọnọmhue’? Irari khi iDefidi ọ lie,

44 “‘Ọnọmhue gueyẹ Ọnọmhue oyẹmhẹ.

Shitọ mhẹ ukiẹkiẹ obita ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

shi ẹ ufu ẹkowẹ.’§

* 22:37 Li zẹ iDeut 6.5 † 22:39 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 22:40 Li zẹ iLuk 10.25-28 § 22:44 Li zẹ Iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13

45 “Ini iDefidi o lu oḷi ‘Oṅomhue,’ seḷe ọni Omiēpfuese o ke gbolo e khi omiomi iDefidi?”

46 Oṅewe ọa doḷe gbaghie oni ogbo-a. Rote eḷegho vu ogbo okhoghwo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhoghwo.

23

A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

¹ Igho iJesu o nu egbo ni e ri esọ shi oḷi eke ali eniye odukhokho eyoli i ngme.

² Oo we, “Eseḷe Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme.

³ Irarigho, a mema ya suo esọ na we, a li abi e gueye e a ke li, ama a khi khonya we ngeli ingeli enabi eyewe. Irari khi wewe ẹa ri emini ẹe seḷe egbo gbe akanya.

⁴ Eri e ge itsua ni e kḥo na egbo tsua. Ama wewe oyewe ẹa lama ri umiesobo da we o kpaghie we tsua eni itsua.

⁵ “Emhikpa e ri abamemhe e riḷe. E ri ogbene ni a fia oṭsuṭsuṭ shi mu alukpo ali abo. E pfi emini a rote ebe-no-pfuase keke emhi shi lo eni oṭsuṭsuṭ. E gbo fia emhi na yayagha na doḷoḷo shi esọ iwulu ni ẹe so.*

⁶ Ashini o mhue ekpe ukue ali ikpekḥomhi ni e fune oo ghole we ini e bhale owa ugamhi.

⁷ E ma nono ni a ke tse we otse ekpe atuoki, ali ni a gbo ke lu we, ‘Oseḷe.’

* 23:5 Li ze iMat 6.1; iNoba 15.38; iDeut 6.8

8 “Ama ẹẹ oye ẹ a khi lama ni egbo e lu ẹ ‘Osese,’ irari khi Oga oghuo o ga mholi ẹ nya, a gbo khi inyoghuo.

9 A khi lu ogbokhoghuo agbo ona ‘Ita,’ irari khi Ita oghuo kpe a mhuẹ, iloghie o la.

10 We khi a ze ni ogbo o lu ẹ ‘Osese,’ irari khi Osese oghuo kpe a mhuẹ ni o khi iKirisiti.

11 Oni o ga fune elemhi ẹ, o mema mele oni oo ga oye a.†

12 Onini o da ya ti egboli nga ne, a ya ti oli tiemhile. Ama onini o da ti egboli tiemhile ne, a ya ti oli nga.‡

13 “O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpe ode iloghie zuse egbo shi olase. Eẹ oye na, aa lama lo elemhi o wekhi eri a ze ni eni ẹ nono ni wewe e lo, ni e me asha le.

14 [O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi! Eẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhe a so iromhi ni o nuata. Itobo igho a ya na ẹ osoli egbegbo.]

15 “O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga roshaka kia eke ali ukhomhi oke ye obini odonue ya nono ogbo mu pfi lama shi osese oye. O kha da tse na ẹ se, osoli ni oni ogbo ogho o ke ya me ilimhi iriere, o ke fu dose oni ẹ a ya me agbhagbhamhi eva.

16 “O ma kholo ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sese egbo. Eẹ ni a sese khi, ‘Ini ogbo o romhi Owa Oyi Eshinegba o a mhuẹ abi o ngme, ama ini o romhi

† 23:11 Li ze iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26

‡ 23:12 Li ze iLuk 14.11; 18.14

igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Ẹshinẹgba, oni ishe o ya mu ọli.’

17 Ẹẹ eyẹghẹ, ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Iglu abi Owa oyi Ẹshinẹgba ni o ri oni igolu rọ khi oni o pfuase?

18 A gbolo ẹ sese ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ romhi atẹte khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a rọ luase oni atẹte, oni ishe o ya mu ọli.

19 Ẹẹ ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Emini a rọ luase obo ni o la ukhomhi oni atẹte abi oni atẹte ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase?

20 Itobọ ighọ, ini ọgbọ ọ da romhi atẹte ne, oni atẹte ali emini o la ukhomhi ọli nya ọ romhi eghọ.

21 Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinẹgba, oni Owa Oyi Ẹshinẹgba ali Ẹshinẹgba ni ọ la ọ ọ romhi eghọ.

22 Ini ọgbọ ọ romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Ẹshinẹgba ali ọni ọ shitọ ọ ọ romhi eghọ. §

23 “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi. Ẹẹ erugamhi-ku-alo. Aa zẹ aze-oghuo-igbe oyi ebe akhokhọ ali okphasa, ama a ri ẹloe ẹ gbe emini e mu ẹloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azẹba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riẹle, aa kha pfi enana shi eke ni aa riẹle wẹ.*

24 Ẹẹ ezalo ni a ri ẹgbọ ọ kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akphere luẹ.

25 “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vọ elemhi wẹ.

§ 23:22 Li zẹ Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li zẹ iLev 27.30

26 Ẹgbọ iFarisi ezalo! A kpẹ ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, ẹghẹghẹ aghọ ikhokho wẹ e li pfuasẹ.

27 “O ma a khọlo ẹ egbe, esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri ẹtseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti ẹloe, ama elemhi wẹ, e vọ igua ẹgbọ ni e ghu-a ni e kẹ-a.†

28 Ighọ a lili ẹ li, eri a rọte odato idiegbe ga li abi egbegbi ẹgbọ, ama ọkhọlo ali irugamhi ku alo, o vọ ẹ elemhi.

*Ijesu ọ gue anasemhẹ oyewẹ le shi ekẹ
(iLuk 11.47-51)*

29 “O ma a khọlo ẹ egbe ẹ ẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga tọ iji na emekeguele a riẹlẹ iji eyi eni e guẹ ngeli somhotse.

30 A gbolo ọ liẹ, ‘Ini anye la agbọ ẹghẹghẹ oyi itita anye lo, anye a kha nu wẹ mhọli obọ shi emekeguele igbolo-a.’

31 Eri a ri ona pfi ọtsẹlẹ mu egbe ẹ khi a lama shi ọ khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi.

32 A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititaẹ e gbaekẹle gbe.

33 “Ẹẹ enyẹ ali imi enyẹ, sẹ a dabi khi a li ya na pfue ilimhi iriẹriẹ ni ọọ bhale?‡

34 Itobọ ighọ mhi ya gueyẹ ẹ khi mhi ya ghie emekeguele ghi ẹ ali ẹgbọ ni e fialo-a ali esesẹ ni e bu, a ya gbolo eghuo ọ-a, a tanọ wẹ ma apfida, elese a gbe wẹ itẹ elemhi owa ugamhi eyẹ ẹ, a khu wẹ te ẹoli oghuo ya je olese.

35 Itobọ ighọ a ya ri ọlia eyi ẹgbọ eni e pfuasẹ nya ni a gbolo-a shi ekẹ agbọ ona mu ota sọ ẹ, rọte

† 23:27 Li zẹ *Ika* 23.3 ‡ 23:33 Li zẹ *iMat* 3.7; 12.34; *iLuk* 3.7

idiegbe oyi Ebeli ni ọa mhue abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerəkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Eshinegba. §

³⁶ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi egbo egbo, egbo na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni iJesu o mhue na iJerusalemu
(iLuk 13.34-35)

³⁷ IJesu o ro lie, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Eshinegba o ghie ghi e eche gbolo-a. Iti-ingmingme mhi she roshaka ni mhi kolo egbo eye e kugbe, abi okhokho o lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe.

³⁸ Ghe i! Eshinegba o ya te Owa oyi Eshinegba oye e vu, o mele afue a.*

³⁹ Mhi gueye e khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni egheghe ni a ro ya ke lie, ‘Oghela o khi ni oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’”†

24

Olele oyi ikpukhokho agbo
(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu o rote oni Owa oyi Eshinegba fie lasele, eniye odukhokho eyoli e roli khasa ugbe oyi oni owa.

² IJesu o ro we, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye e khi aa me echeli ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua.”

§ 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21 * 23:38 Li ze iJere 22.5 † 23:39 Li ze Iwolo 118.26

*Ozughu ali imu-okhọli vule
(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)*

³ Abi iJesu ọ li shitọ ukhomhi Ute ẹera Olivu, eniye odukhokho eyọli e bhale ya ye ọli ochi, ẹẹ ọli. “Gueye anye ẹghẹghẹ ni eni ingme enana e rọ bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye rọ ya lese khi a she ramhi ukpese agbo.”

⁴ IJesu ọ so we ọ, ọọ. “A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo ọ khi di ẹ.

⁵ Irari khi ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhe bhale, ẹẹ lie ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ ẹẹ di ebubu ẹgbọ.

⁶ A ya suọ eko okhọli ali okeke okhọli. Ama a khi ze ni ulishi o mu ẹ. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpese agbo ọa kie ramhi ne.

⁷ Ushishi e ya mu okhọli vule shi ushishi ọ, ẹgbọ e mu egbe iku iku nu egbe ẹ khọli. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekuluẹ asha khi asha.

⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni ọ ya bia.

⁹ “Eghẹghẹ aghọ a ya mu ẹ na we ni e nase ẹ, a gbolo ẹ-a. Ẹgbọ na agbo nya e ya ke biselemhi ẹ, itobọ khi a khi ẹgbọ eyemhe.*

¹⁰ Eghẹghẹ aghọ ebubu ẹgbọ e ya de irudunga lasale, e ri egbe ẹ de, ẹẹ biselemhi egbe.

¹¹ Eghẹghẹ aghọ ebubu emekeguele eyi ẹgbhọli e ya lasale, ẹẹ di ebubu ẹgbọ.

¹² Irari khi okhọlo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe ọa ke lolo ẹ la ọ.

* 24:9 Li ze iMat 10.22

13 Ama ọgbọ ni ọ da migha irudunga oyọli gbagbagba ramhi ukpẹsẹ, ọ ya khi ọni a mie pfuese.†

14 A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abọ gasẹ agbọ kpa, ni o khi ọtsẹlẹ na ishishi nya, ẹghẹghẹ aghọ ukpẹsẹ agbọ o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

15 “ ‘Irarighọ, a kha da mẹ emhi obe ni o vẹsẹ ẹgbọ ọ kua khi ighuighue ni ọọ vẹsẹ ẹgbọ kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne,’ ezeze abi ọmekẹguele iDanie ọ gue ọli le ne, ọni ọọ zẹ ebe ọ lẹsẹ emini ọ zẹ.‡

16 Eghẹghẹ aghọ, ẹgbọ ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite.

17 Ọgbọ ni ọ la ukhomhi owa ọ khi tiemhile ya rue emhikhọghuo elemhi owa.

18 Ọgbọ ni ọ la ishemhi ọ khi jele apfe ya rue awulu oyọli apfe.§

19 O ma khọlọ ikpotso ni ẹ mẹ egbe ali eni e ri emofẹ shi egbe.

20 A lema Eshinegba ọ khi zẹ ni ẹlẹ unamhi oyẹẹ o khi ẹghẹghẹ oruẹ wẹkhi ogbelẹ iyemhẹa.

21 Irari khi osoli oniẹmhi o ya lasele ọ. Osoli ni ọgbọ aa kpẹ mẹ ghue rọte igbaekele agbọ ya ramhi ogbe ni amo, wẹkhi eri a ke gbolo ya mẹ oghọghọ ghue.*

† 24:13 Li zẹ iMat 10.22 ‡ 24:15 Li zẹ iDan 9.27; 11.31; 12.11

§ 24:18 Li zẹ iLuk 17.31 * 24:21 Li zẹ iDan 12.1; Iro 7.14

²² Ini aa rōte eni ogbeḷe eni a ngme ena khi-a, oḡbōkhōghuo oḡa ya pfue o. Ama itobō oyi eḡbō ni Eshineḡba o ze, o ya khi eni ogbeḷe-a.

²³ Eḡheḡhe agho, ini oḡbōkhōghuo oḡo u, ‘Bino, ghe oḡni iKirisiti!’ Okekha khi eri o li, ‘Ghe oḡi oobō khe,’ khi mie oḡi suo.

²⁴ Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeḡuele eyi eḡbhoḡi e ya lasele, eḡ ri oḡeḷe eniemhi e khaḡe, ali eḡ gbe ikanya oḡnyaloo rō ke di eḡbegbi eni Eshineḡba o ze, ini o ya ze li lo.

²⁵ A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni eḡheḡhe o ya ramhi.

²⁶ “Igho, ini oḡbōkhōghuo o gueye e, ‘Ghe oḡi oobō, obini oḡdagbe ifufu,’ a khi je oobō. Okekha khi eri oḡo, ‘Ghe oḡi ana, elemhi owa aza,’ a khi mie oḡi suo.

²⁷ Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Oḡbō o ya li abi akphala o liḡ nyamhise alo nyaa, o rōte udi ukhuli ḡe ya je udi ukhuli, rōte obini ovō o te e ḡgale ya je obini o te e lo eko.†

²⁸ Itobō khi ashini elamhako o ke-a shi agho ighuli eḡ legba.‡

Inyenegbe bhale oyi Omi Oḡbō
(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

²⁹ “Eḡheḡhe osoli ogho o kha da leḡe doḡe tee,
“Ovō o ya bishi alo-a,
uki oḡa ke ḡe
ikpētata e deno ukhuli kule,
ekpabō ena ukhuli eḡ nighise.’§

† 24:27 Li ze iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li ze iLuk 17.37 § 24:29 Li ze Irō 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; iḡoḡe 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Irō 6.12-13

³⁰ “Egheghe agho, oḷeḷe irokhasẹ oyi Omi Ogbọ o ya lasẹle shi ukhomhi idane. Egbọ ni e la agbọ ona nya, e ya ke viẹ oya abi Omi Ogbọ o li rọte irarogbe ẹ tiemhile elemhi ekpabọ ali ukpokpomhi ufumhi.*

³¹ Egheghe agho akala onofunẹ o ya de. Omi Ogbọ o ghie igeni eyọli je iguabọ enenene na ekẹ agbọ nya, e ka ti egbọ eyọli ni o zẹ gbili.†

*Owena ni a te ọọra okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)*

³² “A zẹ ni ọara okhua o sẹsẹ ẹ ingme. Ini iguabọ eyọli e da tsotsoghọ ne, ni o rọ ta ebe, a lẹsẹ khi okasẹ o she ramhi.

³³ Ighọ ini a da mẹ emini mhi gue ẹ yẹ ena ne, a lẹsẹ khi oni egheghe o she ti ramhi ana.

³⁴ Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ khi agbhotu ona ọa ya dọsẹ ne, ni emhi ena nya e rọ bhale ya tse.

³⁵ Ekẹ ali ukhuli e ya dọsẹ, ama ingmemhi eyemhe, ẹa ya de kua.

*Ogbọ ọa lẹsẹ oni ogbeḷe wẹkhi oni egheghe
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)*

³⁶ “Ogbokhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbeḷe wẹkhi oni egheghe. Egbegbi igeni na iloghie ẹa lẹsẹ wẹkhi Omi Ogbọ o lẹsẹ, sẹ ni Ita lẹlighuo tse.

³⁷ Abi o ke li egheghe oyi iNoa, ighọ ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li.‡

³⁸ Neni a mẹ ogbeḷe oyi ochikpho oniemi, eri egbọ e le, e da, eghuo e wolọ ikpotso, a ri ikpotso

* **24:30** Li zẹ iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7 † **24:31** Li zẹ 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ **24:37** Li zẹ Igbae 6.5-8

ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa o ro mu oko-oke oniemhi nga,

³⁹ Ama ɛa kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o ro bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li. §

⁴⁰ Emose aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo.

⁴¹ Ikpotoso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo.

⁴² “A ri ukpeloe shi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e o ya bhale.

⁴³ A lese khi ini omhue-apfe o lese eghẹghẹ ni ighiato e ro ya do oli lo, eri o ya shito ni ogbe o gbe-a. Oa ya ze ni ighiato e gbe oli ode-a lo owa le.

⁴⁴ Itobo igho, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi eghẹghẹ ni aa sa shi, Omi Ogbọ o ro ya bhale.

*Oni o gue ee ga ali oni oa gue ee ga
(iLuk 12.41-48)*

⁴⁵ “Oghuo o fe khi oni oo ga ni ri egbe e nga ni o lese ingme. Ni oga oyoli o ze kpeda na eni ee ga eyoli, o ri eloe khu omhoapfe oyoli, ni o ke ri emhi na we le shi eghẹghẹ?

⁴⁶ Oghẹle o khi na oni oo ga ogho ini oga oyoli o jele ya e khi oo riele emini o mhese na li.

⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi oga oyoli o ya ri emini o mholi nya nga li obo.

⁴⁸ Ama ini o khi oni oo ga ni oa ya suo eso lo, eri o ya ke gueye egboli, ‘Oga oyemhe o ya la oobo tese;’

⁴⁹ Oo gbe eni ee ga ni e kpole, o le, o deba edonyo a da onyo kia kia.

50 Ọga ọyi ọni ọọ ga ọghọ ọ ya jele apfe ọgbele ali eghẹghe ni ọni ọọ ga ọghọ ọa sa shi.

51 Ọni ọga ọyoli ọghọ ọ ya nase ọli agboagbo, ọ roli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Aghọ ọ la ke viẹ ọ le ako ako.”*

25

Okhe irọkhọkhọ imueshi ogbe ni ẹa me ọmose ghue

1 “Eghẹghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa me ọmose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu ọmose ọni ọọ rue ọmueshi ọnọgbọ ode.*

2 Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpole e khi elesingme.

3 Eyeghe ni e la ọ, e wolo ikpa eyewe ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi.

4 Elesingme ni e la ọ, e wolo ikpa, gbo diẹ oili olese shi emhi.

5 Abi ọni ọmose ni ọọ rue ọmueshi eghọ ọa ro kele ẹ bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olesẹ o dowe rue.

6 “Abi itsotsogbie ro mu eke, uruli o de leghe, ọọ, ‘A ghe khe! Ọni ọọ rue ọmueshi ọ she ẹ bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!’

7 “Ighọ eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewe ngale.

8 Ama ikpa eyi eyeghe ni e la ọ, e ẹa ke dobe lala. E le deba eni e khi elesingme, ẹẹ we, ‘A kpekpe a te

* 24:51 Li ze iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10

* 25:1 Li ze iLuk 12.35

oili oyeḗ diḗ na anye irari khi ikpa eyanye e she ẹ pfua.’

⁹ “Igho imueshi eḗsingme egho, ẹḗ wẹ, ‘Iye e! Oni anye mhue ena oḗa ya lo anye ni o gbolo lo ẹ o. A lẹ deba eni e ri oili ẹ de ya de.’

¹⁰ “Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni oḗ rue omueshi o lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ “O ke li deḗ, enekpoḗe e bhale, e ya kpheli ode, e lie, ‘Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.’

¹² “Ama oni oḗ rue omueshi ogho, oḗ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, mhi aa leḗe ẹ.’[†]

¹³ “Irarigho, a ri eḗo shi eke, itobo khi aa leḗe oni ogbeḗe wẹ khi oni egheḗe.

*Okhe irokhokho oyi eni ẹ ga etuase
(iLuk 19.11-27)*

¹⁴ “Egheḗe agho, eri Eghiele oyi Eshineḗba o ya li abi omose oghuo ni oḗ vu asha, ni o lu eni ẹ ga eyoli, o ri epfue eyoli nga wẹ obo.

¹⁵ O kemhi ikpago na oḗboḗbo abi e li mhue afu ramhi. O ri ikpeḗe na oghuo, o ri ikpeva na oḗe. O ri ukpago na onokpoḗe. O vu eoli.

¹⁶ Oni oḗa o leḗe vu se, oni o mie ikpeḗe egho, o nyanya ya ri ikpeḗe eyoli du oki, o me eleli ikpeḗe elese nga o.

¹⁷ Igho oni o mhue ikpeva egho, o li ri eyoli du oki, o li me eleli ikpeva elese nga o.

¹⁸ Ama oni a ri ukpago na egho, o vu ya to oni ukpago eke so.

[†] 25:12 Li ze iLuk 13.25

19 “O tẹṣẹ, ọni ọga ọyẹwẹ ọ jele. Ọ lu wẹ ọgbogbo ọ bhale ya guele abi ọ li gbe.

20 Ọni ọọ ga ni ọ mhue ikpeshe egho, ọ bhale deba ọga ọyoli, ọọ, ‘Ọga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.’

21 “Ọni Ọga ọyoli ọọ li, ‘Mu akanya, yeye ọni ọọ ga onete ni ọ mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngege obo, mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghelẹ!’

22 “Igho ọni a ri ikpeva na egho, ọọ li, ‘Ọga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.’

23 “Ọni ọga ọyoli ọọ li, ‘Mu akanya, yeye ọni ọọ ga onete ni ọ mhue igesikia! U she ri igesikia khashe shi ukuku emini mhi ro ngege obo. Mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghelẹ!’

24 “Igho ọni ọ mie ukpaghwo egho ọ bhale, ọọ li, ‘Ọga, mhi lese khi uwali ogbọ u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khiese, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima.

25 Itobo igho eri ulishi oye oo mu mhe, lolu o ze ni mhi ro ya to ikpagho eye eke so. Ghe ikpagho eye emhikhoghwo ẹa li we.’

26 “Ọni ọga ọyoli, ọ solu ọ, ọọ li, ‘Yeye ogbọ okholo owaza ona. U lese khi eri mhia khiese emini mhi aa roko, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi ẹ khiese.

27 Abi o ro khi igho, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya ẹ khi e gbe nga ọ.

28 “ ‘A mie oli oni ukpagho, a ri oli na oni ọ mhue ikpeshe.

29 Irari khi ọgbọ ni ọ mhue, a ya rọ ma ọ na li, ọ mhue gbeku ọ, ama ọni ọa mhue kpa, ukukuọ ni ọ kpẹ mhue a ya mie ọli lue.‡

30 Ama ọni ukhiakhiamhi ọni ọọ ga ọnana, a mu ọli pfi lase ya pfi a alo ebili, aghọ ọ la ke vie ọọ le akọ akọ. §

Iguezo ni o kpukhokho

31 “Ini Omi Ọgbọ o bhale abi Oghie Ọnọmhue, ni igeni eyọli nya e rọ nu ọli bhe, ọ ya shito eghiele oyọli.*

32 Ẹgbọ ni e la agbọ nya a ya tigbili odalo oyọli. Ẹghẹghẹ aghọ ọ khi we-a asha eva, abi ọrisumha-kia ọ lie vase isumha ali elamhi-a.

33 Ọ ya wolọ ẹgbọ ni e pfuase je ukiẹkiẹ obita. Enekpọle e la obogobọ.

34 “Ighọ ọni oghie ọ ya gueye ẹgbọ ni e la li obọ obita, ọọ we, ‘A bhale ni a ke li agbọ elemhi iloghie ni Itamhe ọ riele na e rọte eghẹghẹ ni agbọ o te gba eke le. Ẹẹ ni Ẹshinegba ọ khi vose na.

35 Irari khi abi okiamhi o rọ gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiamẹ o gbe mhe, a diẹ amẹ na mhe da. Abi mhi rọ khi ọpfese, a mie mhe shi owa oyẹẹ.

36 Abi mhi rọ la irumheba a ri itsua na mhe sọ. Mhi ghua, a ri ẹloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.’

37 “Ighọ eni ẹgbọ ni e pfuase eghọ e ya mhila mhe, e mhe, ‘Ọnọmhue, eghẹghẹ onoghuo anye rọ mẹ khi okiamhi oo gbe e ni anye rọ ri eminale ne le, ni okiamẹ o rọ gbe e ni anye rọ rọ ne da?

‡ 25:29 Li zẹ iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li zẹ iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28 * 25:31 Li zẹ iMat 16.27; 19.28

38 Eḡheḡhe onoghuo u rọ khi ọpḡese ni anye rọ mie lo owa le. Eḡheḡhe onoghuo u rọ banọ-a ni anye rọ ri itsua ne sọ?

39 Eḡheḡhe onoghuo u rọọ ghua ni u rọ la owa ighumha ni anye rọ bhale ya bino ẹ?

40 “Ọni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ eghọ khi, emiemini u da rieḡe na ẹgbọ ni e khi Inyọghuo-mhe ni e miesuo ni ẹa mu ẹloe ena ne, mhemhe u rieḡe ọli na.’

41 “Eḡheḡhe aghọ ọni oghie ọ ya gueye ẹgbọ ni e la li ukiẹkiẹ obo ọgobo, ‘A vu mhe ana le, ẹẹ ni a pfi unu na, a ke je owa ere ni Eshinegba ọ rieḡe na ọkphaghie ali igeni eyoli.

42 Irari khi abi okiamhi o re gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiamẹ o re gbe mhe, aa bo amẹ na mhe da.

43 Abi mhi rọ khi ọpḡese, aa lama ni mhi lo ẹ apfe le. Abi mhi rọ la irumheba, aa bo ide na mhe sọ. Mhi ghua, aa ri ẹloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’

44 “Eḡheḡhe aghọ e ya lie mhe, ‘Ọnọmhue, obo anye la me khi okiamhi o gbe ẹ, ni u rọ khi ọpḡese, ni u rọ la irumheba, ni u rọ ọ ghua, ni u rọ la owa ighumha ni anye aa rọ kpaghie obo?’

45 “Ọni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ eghọ khi, emiemini wa a da rieḡe na ẹgbọ ena ni ẹa mu ẹloe ni e mie mhe suo ne, mhemhe wa a rieḡe ọli na.’

46 “Eḡheḡhe aghọ, e vu ya lo osoli na agboagbo, ama eni e guẹ ngeli, e je agbo na agboagbo.”†

† 25:46 Li ze iDan 12.2; iJon 5.29

26

Ugbamhi ni a gba khe iJesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi iJesu o li sese emhi ena se, oo eniye odukhokho eyoli,

² “A lese khi akopfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogbo, a gbe oli-a shi apfida.”*

³ Eghẹghẹ agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya.

⁴ E la agho gba ugbamhi abi e li ya bena mu iJesu ya gbe-a.

⁵ E gueye egbe khi, o a ya khi eghẹghẹ oyi oni imu, ini egbo khi ri itobo igho tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi iJesu egbe

(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ IJesu o bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghuo ni a lu iSamon efafe e kpe mu.

⁷ Abi iJesu o li la agho le eminale, okpotso oghuo o tsua ituale ni o lolo ghalẹ shi ukoko alabasita ni a ri eche rieḷe bhale. O ya ku oli shi iJesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfuẹche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalẹ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue.”

¹⁰ IJesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o rieḷe na mhe.

* 26:2 Li ze Okiali 12.1-27 † 26:7 Li ze iLuk 7.37-38

11 Eghẹghẹ kpa eni ẹa mhue e ro a la ẹ ifuabo. Ama aa ya ke me mhe eghẹghẹ kpa.‡

12 Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe.

13 Mhi gueye ẹ khi ashiashini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o rielle ro sato oli egbe.”

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

14 Igho oghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu ni a lu ijudasi na Isikaroti, o fi deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi.

15 O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasẹ ẹ ni a te ya mu oli?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li.§

16 Rote agho vu, eri ijudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri ijesu na we.

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

17 Ogbele onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e mhila li, ẹ oli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

18 Oo we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni eoli, a ka gueye oli khi, ‘Osese o khi eghẹghẹ oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ”

‡ 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12

19 Igho eni eniye odukhokho eyi iJesu e rięle abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho.

20 Abi ogbomhi o ro mu eke, iJesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shito shi eminale.

21 Abi e ro le oni eminale, iJesu oo we, "Oghuo elemhi e o ya remhe de."

22 Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li "Onomhue she khi o a khi mhemhe we khi o khi?"

23 IJesu oo we, "Oghuo e ni o nu mhe e so obo utasa, o ya re mhe de.*

24 Omi ogbo o ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbo ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li."

25 IJudasi ni o ya roli de oo li, "Osese, she khi o a khi mhemhe we khi o khi?" IJesu oo li, "Ti, yeye lo."

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

26 Abi e li le egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o roli na eniye odukhokho eyoli, oo we, "A mo, a le khi idiegbe oyemhe na."

27 Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, "Ee nya a rote o da.

28 Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egbo eyoli mhue ishobo.†

29 Mhi gweye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi oara upfonu onana ya da rote memena vu. Se ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhe."

30 Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute era Olivu.

* 26:23 Li ze *Iwolo 41.9* † 26:28 Li ze *Okiali 24.8; ijere 31.31-34*

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

³¹ Abi e li le egho, iJesu oo we, “Amiose ena, ee nya a ya mhue akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfa, irari khi ebe o ngme oli khi.

“Mhi ya ri emhi li

orisumhaka,

eni isumha

e ya gbhiaku-a.’‡

³² “Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili.”§

³³ IPita oo li, “Ini egbo nya e tseku mhue akhokhomhe shi e egbe, mhēmhe mhi aa ya mhue.”

³⁴ Ijesu oo li, “Abi o li mhi li gue oli e ye, khi amiose ena, neni okpa o gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.”

³⁵ IPita oo li, “Mhi aa ya ngme gho ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese.”

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani lema
(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

³⁶ Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, oo we, “A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi.”

³⁷ O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe oli.

³⁸ Oo we, “Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe.”

³⁹ O ti le denē, o de yeshi to alo mu eke o so iromhi. Oo, “Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe

‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7 § 26:32 Li ze iMat 28.16

uko osoli ona. Ama ọa khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

40 O nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, o me khi ee lese. O ọ we, “Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghẹghẹ tse?”

41 “A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lose idiegbe.”

42 O gbo vu utonuzi-eva, o ya lema, oo, “Itamhe, ini o khia khi ọa ze li ni uko osoli ona o dose, see khi mhi da li, ze ni oghumhe oye o tse.”

43 O gbo nyene egbe ukhokho bhale, o me khi e lese ọa ke dobe khueghie alo-a.

44 Igho o ze we obo shi agho. O gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpe ngme.

45 Igho o nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniye odukhokho, oo we, “Eri a kiele e lese-a, a kiele e yemhe-a? A bino khi eghẹghẹ o she ramhi khi a she ri Omi Ogbọ na egbọ olamhe de.

46 A vule ni awa vu! Oni o remhe e de oo bhale!”

A mu iJesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

47 IJesu o kie ligho ngme, iJudasi ni o khi oghuo eni eniye odukhokho ogbava, o bhale. Ebubu egbọ ni e tsua epia ali itakobi e nu oli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie.

48 Oni o roli de o she ri olele na eni egbọ, oo we, “Oni mhi da ya pfipfi egbe ne, lolu lo, a mu oli.”

49 Oni iJudasi o le deba iJesu, oo li, “Opfomhe o ka nu e la Osesẹ,” o pfipfi oli egbe.

50 IJesu oo li, “Omue, nyanya riele emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fi le lasele, e mu oli.

⁵¹ Ghe i, abi a rọ mẹ na, oghuo eni e nu iJesu kia, ọ ji itakobi emhi lasese. Ọ khi ọni ọọ ga ọyi Ọga ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁵² IJesu ọọ li, “Rue itakobi oye shi irari khi ọni ọ ji itakobi, ọ ya li ghu eghuli itakobi.

⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoagho ọ ri igeni ni e dose agbhaghbhamhi igbeva ghi mhe.

⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni ọọ khi a mema lina me ọli?”

⁵⁵ Igho iJesu ọọ eni ebubu egbo egho, “Eri mhi ri egbo e pfi ozughu ni a rọ tsua igbhorọ ali itakobi bhale ya mu mhe? Eje kpa mhi rọ shitọ Owa oyi Eshinẹgba e sese, ama aa mu mhe.*

⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniye odukhokho nya e ze ọli obo, e na kua.

*Igba enighie ni a lu iSaediri e ri iJesu gue ẹzo
(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)*

⁵⁷ Eni e mu iJesu e rue ọli je apfe oyi iKefasi ni ọ khi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe.

⁵⁸ Ama iPita ọ tapfia a deba we. Ọ deba we lo ramhi atukpapfe oyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi. Ọ lo se, ọ nu eni e ke ekhe shitọ, ni ọ me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSahediri nya, e nono otsese egbhọli ni e ya mu mhọli iJesu obo ni e ba me asha gbe ọli-a.

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37

60 Ama ẹa mẹ okhọghuo, abi ebubu ẹgbọ e tseku fiẹ lasele ya pfi ọtsẹlẹ ẹgbhọli.

Ikpukhokho ọ, emọse aava e fiẹ lasele.

61 E li “Omose ọna ọọ, ‘Mhi ya doḅe guoḅo Owa Oyi Ẹshinẹgba-a, mhi gbo riẹlẹ ọli tọ ogbẹlẹ esẹ.’ ”†

62 Oga ọyi ekpodalo ugamhi ọ vule, ọọ iJesu, “Waa bie mhue emini u ya ngme shi ẹzo ni a gue ẹ shi ẹ egbe ena?”

63 Ama iJesu tsaghie-a.

Igho Oga ọyi ekpodalo ugamhi ọ gbo vule migha, ọọ iJesu, “Mhi ri eva oyi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ rẹ romhi ishe, gueye anye, ini yeḅe u khi Ọmiepfuese Omi Ẹshinẹgba.”

64 IJesu ọọ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ẹẹ nya khi, rọte memena vu, a ya mẹ khi Omi Ogbọ ọ shito obita oyi Ẹshinẹgba ni ọ funẹ nya, ọ la elemhi otughunu te irarogbe ẹ bhale.”‡

65 Igho, Oga ọyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ awulu a shi egbọli uruli. Ọọ, “Ọ she pfi unu-a! Ọtsẹlẹ olese awa ke gbolo ẹ nono? Ẹẹ a she suọ oni ungmehi ipfiunu-a ni ọ ngme.

66 Sẹ a sa shi ọ?”

Ẹ ọli “Ọ she lue, ọ mema ya ghua.”§

67 Igho e tonon etẹ ku iJesu alo, e ri ekpa gbe ọli. Eghuo, e lase ọli esọ.*

68 E liẹ ọli “Mẹ ekẹ na anye ghue yeḅe Ọmiepfuese. Gueye anye ghue ọni ọ ri emhi gbe ẹ.”

IPita ọ kie iJesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

† 26:61 Li zẹ iJon 2.19 ‡ 26:64 Li zẹ iDan 7.13 § 26:66 Li zẹ iLev 24.16 * 26:67 Li zẹ Aza 50.6

⁶⁹ IPita ọ shito olase, ọmueshi ọghuo ọyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ bhale deba li, ọọ li, “Yeyẹ, u li nu iJesu ọnge iGalili kia.”

⁷⁰ IPita ọ tia li ukpẹloẹ wẹ nya, ọọ li, “Mhi aa fẹ lẹsẹ emini a ngme.”

⁷¹ Ọ ke rọte aghọ fiẹ je unu ode unuekpẹ ni a rọte ẹ lo oni apfẹ le, ọkpotoso ọni ọọ ga ọlese ọ gbo mẹ ọli, ọ gueyẹ emọse ni e la aghọ, ọọ “Ọmọse ọna ọ nu iJesu na iNazarẹti kia.”

⁷² Ighọ iPita ọ gbo tia li. Utona, ọ romhise ma ọ, ọọ, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lẹsẹ ọni ọmọse ọghọ!”

⁷³ O kẹ li dẹnẹ, emọse ni e migha aghọ e bhale deba iPita, ẹ ọli, “Igesikia lọ khi ọtuọghuo elemhi wẹ u khi. Ungmemhi oye o she ngmasẹ le.”

⁷⁴ Ighọ ọ li sẹ egbọli isheli, ọọ romhi isheli. Ọ liẹ, “Mhi aa ga lẹsẹ ọni ọmọse!”

Utoghuokpe ọkpa ọ gbiẹghẹ.

⁷⁵ Ighọ iPita ọ sato ungmehi ni iJesu ọ gueyẹ ọli ni ọ rẹ ọli, “Neni ọkpa ọ ya gbiẹghẹ, itesẹ u ya liẹ khi waa lẹsẹ mhẹ.” Ọ fiẹ je olase ya viẹ oya.

27

A mu iJesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakọlo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhẹsẹ abi e li ya gbe iJesu-a.

² E gẹ ọli, e rue ọli vu ghi iPaleti ni ọ khi igovunọ.

Ijudasi ọ gbe egbọli-a

(Ika 1.18-19)

³ Abi iJudasi ni ọ rọli de, ọ rọ suọ khi a pfa ẹzọ mu ọli khi a ya gbe ọli-a, o ri egbe pfo li-a, ọ nyene egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egho ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali.

⁴ Oọ we, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni ọa mholi olamhe okhoghuo de,” E ọli, “Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogho? Ye ye u lese.”

⁵ Igho iJudasi ọ ku eni ikpaghọ kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, ọ vu ya soli egboli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sanọ eni ikpaghọ eke, e ọli, “Ikpaghọ ọlia na, awa aa ya ku we ma ikpaghọ ugamhi.”

⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpaghọ se, e rewe ya de eke onayi oni ọọ ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho.

⁸ Loli o ze ni a rọ lu ọli Eke Ọlia ramhi ogbe na amo.*

⁹ Igho ungmehi ni ọmekeguele ni a lu iJeremaya ọ ngme, o li bhale ya tse. Ni ọọ, “E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpaghọ ni egbo iZireni e lama fali shi ọli egbe.

¹⁰ E rue eni ikpaghọ ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba ọ mhesẹ na mhe mhi ngme.”†

IPaleti ọ mhila iJesu ogbo

(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)

¹¹ IJesu ọ migha odalo oyi igovunọ iRomu, oni igovunọ ọ mhila li, “Ye ye u khi oghie ọyi egbo iJu?” IJesu ọọ li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

* 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; iJere 19.1-13; 32.6-9

12 Ama ọa mhọli emini ọ sọ shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi ọli egbe.

13 Ighọ iPaleti ọ mhila li, ọọ. “Wa a suọ emini a ngme shi ẹ egbe?”

14 Ama iJesu ọa lama sọ ọli abikhọghuo, o ga lolo ri abọ sha ọni igovunọ.

A pfa ẹzọ igbe-a mu iJesu

(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJọn 18.39--19.16)

15 Ini a da li ukpe iPasova, eri igovunọ ọọ rue ọgbo ọghuo ni a mu shi owa ighumha obọ-a na ẹgbo iJu. Ikhi ọni e zẹ, a rue igha le na wẹwẹ.

16 Ẹghẹghẹ aghọ, a mẹ ọmọse ni a mema lẹsẹ shi ukhiakhiamhi ọgbo, ni aa khẹna, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi.

17 Ighọ abi eni ẹgbo e rọ le gba, iPaleti ọ mhila wẹ, “Ọnọghuo elemhi ẹgbo aava ena a nono ni mhi wolọ abọ-a na ẹ? IBarabasi abi iJesu ni a lu Ọmiepfuese?”

18 Irari khi ọ she lẹsẹ khi itobọ khi ighie eyi ẹgbo iJu ẹẹ biselemhi iJesu e rọ mu ọli ghi luẹ.

19 Abi iPaleti ọ li shitọ ukpekhomhi ẹzọ oyọli, ughuẹ ọli ọ ghie usomhi ghi ọli, ọọ. “Khi mhue emini u li ọmọse ni ọa mhue emini ọ li eghọ. Irari khi mhii mẹ osoli elemhi ẹlena ooyọsẹ shi ingme oyọli.”

20 Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tanọ shi eni ebubu ẹgbo elemhi, e liẹ iPaleti ọ rue iBarabasi obọ-a, ama a gbe iJesu-a.

21 Ighọ igovunọ ọ mhila wẹ, “Elemhi aava ena, ọnọghuo ọ, a nono ni mhi rue obọ-a?” Wẹwẹ nya ẹẹ.

“IBarabasi!”

22 Ọ mhila wẹ, “Sẹ mhi ya li iJesu ni a lu Ọmiepfuese ọna shọ?”

Wẹwẹ nya ẹẹ, “A ka ta li ma apfida!”

23 Ama iPaleti ọ mhila wẹ, “Elo o zẹ, onobe onoghuo ọ riẹ?”

Ama e kie tsẹsẹ leghe “A ta li ma apfida!”

24 Abi iPaleti ọ rọ mẹ khi lọli ẹa mhọli emini lọli ke ya li ọ, khi onyaghu o tigbe te ọ lasele, ọ diẹ amẹ, ọ kpe abọ-a ukpẹlo wẹ nya, ọọ wẹ “Mhi aa mhue obọ shi eghuli oyi ọmọse ọna o! Obọ oyẹẹ o la o!”‡

25 Eni ẹgbọ nya ẹ li, “Ọlia eyọli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniyẹ eyanye.”

26 Ighọ ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe iJesu itali, ọ rue ọli na ekhọli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

*Eni ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMak 15.16-20; iJón 19.2-3)*

27 Ighọ ekhọli-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyọli, ọ rue eni ekhọli-okhue nya le gase ọli.

28 Ighọ e gueghie ọli itsua ni ọ sọ, e ri itsua oyile sọ li.

29 E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E liẹ ọli, “Eshinegba ọ zẹ ni u tọ agbọ yẹyẹ oghie iJu.”

30 E to etẹ ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi.

31 E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyile ni e rọ sọ li eghọ, e tigbe ri itsua eyọli sọ li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

‡ 27:24 Li zẹ iDeut 21.6-9

A ta iJesu ma apfida gbe-a

(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

³² Abi e li lẹ egbo, wẹwẹ ali ọmọse ni a lu iSamọ ọngi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli ọ tsua apfida oyi iJesu.

³³ E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ọgbọ.”

³⁴ Agho e la ri onyo ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama ọ to unu ọ bino, ọa lama da li. §

³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo ro kemhi itsua ni ọ so mholi egbe abo. Onana o ri emini ọmekeguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhe, e pfi onolo shi ide eyemhe.”*

³⁶ E rielle se, e shito, e khe ọli ekhe.

³⁷ E keke emini a gue shi ọli egbe shi upepe ọara ro kphase kpeda nali. Emini a keke shi ọ khi, Ọna khi iJesu, Oghie egbo iJu.

³⁸ Igho e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Ọghuo ọ la ukiẹkiẹ obita, ọnọkpọle ọ la li ukiẹkiẹ ọgobọ.

³⁹ Egbo ni ee dose, e pfi itsue ọdoda manya iJesu. †

⁴⁰ E lie “Yeyẹ ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, ogbele nuzi-ese u gbo toli pfo. Tsumhi egbe e! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile sho, ini Omi Eshinegba u khi.”

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli.

⁴² E lie, “O tsumhi egboese,” “Ama ọa dobe tsumhi egboli! Ọa khi lolu khi oghie oyi iZireni? Ini ọ da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suo.

§ 27:34 Li ze *Iwolo* 69.21 * 27:35 Li ze *Iwolo* 22.18 † 27:39 Li ze *Iwolo* 22.7; 109.25

⁴³ Eri ọ ri egbe da Ẹshinẹgba o gbo liẹ khi, ‘Omi Ẹshinẹgba mhi khi.’ Awa ke bino ini Ẹshinẹgba ọ ya tsumhi ọli mena.”‡

⁴⁴ Igho khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

⁴⁵ Oguota o mu eke obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese.

⁴⁶ Agogo ese o de te, iJesu ọ viẹ lasele leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Ẹshinẹgba ọyemhe, Ẹshinẹgba ọyemhe, elo o ze ni u ro pfi mhe eso a?”§

⁴⁷ Egbọ eghuo ni e la agho e suo ona, e liẹ li, “Elaja ọọ lu.”

⁴⁸ Aghoagho, oghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ so li onyo ni o khe-a, ọ gẹno li shi ukpokpo nise a ji iJesu unu ni ọ da.*

⁴⁹ Ama enekpole e ọli, “Migha, ze ọli obo ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli.”

⁵⁰ Igho iJesu ọ gbo viẹ leghe, ọ ghu-a.

⁵¹ Eghẹghẹ agho tee, ode ugbakpi, ni a ro ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba o te odode rote idane kieşe-a ya tiemhi eke. Eke agbo o nighise, eche e veno-a.†

⁵² Iji e khueghie-a, ebubu egbo ni e pfuase ni eghuloa e guale bhale agbo.

⁵³ E fiẹno iji lasele. Abi iJesu ọ ro rote eghuli guale se, e je elemhi ọli no pfuase, e ri egbe khase ebubu egbo.

‡ 27:43 Li ze *Iwolo* 22.8 § 27:46 Li ze *Iwolo* 22.1 * 27:48 Li ze *Iwolo* 69.21 † 27:51 Li ze *Okiali* 26.31-33

54 Abi ekhōli-okhue ni a ze e ke khe iJesu ekhe e ro me abi eke o li nighise ali emhi elese ni e me nya, ulishi oo mu we, e lie li, “Egbegbo lo khi Omi Eshinegba omose ona o khi.”

55 Ikpotoso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba iJesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpeloe khu oli.

56 Eghuo o khi, iMeli ongi iMagidaleni, iMeli inyi ijemhisi ali iJosefu, ali inyi ijemhisi ali iJon.

Abi a ri iJesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

57 Abi ogbomhi o ro mu eke, omose ni o pfun ongi Arimatia ni a lu iJosefu ni o li khi oghuo eniye odukhokho eyi iJesu,

58 o le deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu, o roli na lue ya to. iPaleti o ri unu bhale e ka rue oli na iJosefu.

59 Igho iJosefu o rue oli, o ri ode onogbo no pfunse khuli oli.

60 O ri oli to uji onogbo oyoli ni a lese to shi elemhi eche. O ghegele eche oniemi khukhu oni uji unu, o vu je apfe.

61 Igho iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpole e shito so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

62 Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iJu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e oli,

63 “Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo o lie khi, ‘Mhi ya guale ele-ese.’‡

‡ 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyoli e khi bena ya tsua olimhi oyoli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise oli le. Egbholi oni o ya kpukhokho ona, loli o ke ya kholo dose oni odode.”

⁶⁵ IPaleti oo we, “A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu oli abi o ti e eloe shi.”

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse oli, e ze ekhe-khe shi agho.

28

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ele Iyemhea o dose ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpo e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi ageni oyi Onomhue o rote idane tiemhile. O gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. O shito nga o.

³ O li abi erali akphala. Itsua ni o so e pfuase pepere abi otughunu opfopfo.

⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni ageni oo eni ikpotso, “A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono.

⁶ Oa la akana, o she te eghuli guale abi o kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri oli yeshi.

⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniye odukhokho eyoli khi. ‘A she te eghuli guise oli le, khi mena, oo kia khe e, o je elemhi iGalili. Oobo a ya me oli.’ Ghe i, a khi yele-a abi mhi gueye e.”

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya roṭe oni uji vu, ulishi o mu wẹ ama oghẹlẹ o vọ wẹ elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyoli.

⁹ Utoghuokpe iJesu o bhale deba wẹ, oṣ. “Opfomhẹ o ka nu ẹ la.” E bhale deba li, e mu oṣi awẹ, e nyese ukhomhi ga li.

¹⁰ IJesu oṣ wẹ, “A khi ze ni ulishi o mu ẹ, ama a ka gueye Inyoghuo-mhẹ e ke je iGalili. Agho e te ya me mhẹ.”

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekholi-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalougamhi emini a ga me nya.

¹² Igho ighie eyi ekpodalougamhi e le deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpagho na eni ekholi-okhue egho.

¹³ Eẹ wẹ. “A lie khi, ‘Eniye odukhokho eyoli e bhale ya tsua li vu abi obili o ro bi ni anye ro lese.’

¹⁴ Ini igovunọ o suọ ona, anye ya pfa ẹ shi eke, a khi ze ni emhikhoghuo o nase ẹ udu.”

¹⁵ Igho eni ekholi-okhue e mie wẹ eni ikpagho e li abi e sese wẹ. Eri ingme emini e riẹlẹ o gbhiaku asha kpa ifuabo egbọ iju. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele ẹ ze oni okhe ona.

Usomhi ni o fune ni iJesu o ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; iKa 1.6-8)

¹⁶ Igho eniye odukhokho ogbaghuo eyoli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni o sese wẹ.*

* **28:16** Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23

17 Abi e rọ mẹ ọli, e nyẹşẹ egbe ga li, ama eghuo ọ e kiele khọkhọ ọli.

18 Ighọ iJesu ọ kia ti mama wẹ, ọọ. “A she rue afu nya na agbọ ona ali iloghie na mhẹ.†

19 Irarighọ, a fiẹ lase je asha kha asha, a ke ya ri ẹgbọ mele eniyẹ odukhokho eyemhẹ-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Omọ ali oyi Ayemhẹ-nọ-pfuase batazi.‡

20 A şẹşẹ wẹ, e ke ri emhi nya ni mhi mhẹşẹ na ẹ gbe akanya. A ghe i, mhi nu ẹ la ramhi ukpẹşẹ agbọ.”

† **28:18** Li zẹ *iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22* ‡ **28:19**
Li zẹ *Ika 1.8*

Ebe-No-Pfuasę Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a